

SISUKORD	LIIKLUSREEGLID
LIIKLUSREEGLID.....1	Kogumikku on koondatud sõidukijuhi, sõitja ning jalakäija liiklusreeglid, väljavõttena EV liiklusseaduse 01.07.2025 jõustunud redaktsioonist
Üldsätted.....1	ÜLDSÄTTED
§ 2. Mõisted.....1	§ 2. Mõisted
§ 7. Fooritulede tähendus.....7	Liiklusseaduse (lühend – LS) tähenduses:
§ 10. Reguleerija märguanded.....8	1) anda teed (mitte takistada) on nõue, et liikleja ei jätkaks ega alustaks liikumist ega teeks manöövreid, mis võiksid sundida teist liiklejat järsult muutma liikumissuunda või -kiirust;
§ 13. Keskkonnakaitse-nõuded.....8	2) asula on hoonestatud ala, mille sisse- ja väljasõiduteed on tähistatud asula liikluskorda kehtestavate liiklusmärkidega;
Üldised reeglid.....9	3) auto on sõitjate või veose veoks või sõidukite haakes vedamiseks või eritööde tegemiseks ettenähtud vähemalt neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus ületab 25 kilomeetrit tunnis. Autoks loetakse ka elektrikontaktliiniga ühendatud mitterööbassõidukit. Autoks ei loeta mopeedi, mootorratast, traktorit ega liikurmasinat;
§ 14. Liikluskord.....9	4) autorong on ühest või enamast vedavast autost (veduk) ja ühest või enamast haagisest või pukseeritavast seadmest koosnev sõidukite ühend;
§ 15. Sõidukiirus.....9	5) buss on sõitjate vedamiseks ettenähtud auto, milles on lisaks juhikohale rohkem kui kaheksa istekohta;
§ 16. Liikleja kohustused.....10	6) eesõigus on liikleja õigus liikuda enne teist liiklejat;
§ 17. Tee andmise üldised kohustused.....10	7) eraldusriba on sõiduteid eraldav tõkke-, haljas- või muu riba, mis ei ole ette nähtud sõidukite liiklemiseks;
§ 18. Tee andmise kavatsusest märku andmine.....11	8) foor on teedel kasutatav elektriline seade liikluse reguleerimiseks valgussignaali abil;
§ 19. Liikleja kohustused raudtee ületamisel.....11	9) haagis on mootorsõidukiga haakes liikumiseks valmistatud või selleks kohandatud sõiduk. Haagiseks ei loeta pukseeritavat seadet ega vahetatavat pukseeritavat seadeldist;
§ 20. Sõiduki peatamine ja parkimine.....11	10) halb nähtavus on ilmast või muudest nähtustest (udu, vihm, lumesadu, tuisk, hämarus, suits, tolm, vee- ja poripritsmes, vastupäike) tingitud ajutine olukord, kui teel vaadeldavat objekti ei ole võimalik taustast eristada kaugemalt kui 300 meetrit;
§ 21. Sõiduki peatamis- ja parkimiskeeld.....12	11) helkur on vahend inimese või muu objekti märgatavuse suurendamiseks pimedal ajal sellelt vahendilt valgusallika poole tagasi peegelduva valguse abil, mis on nähtav lähitulede valgusvihus vähemalt 150 meetrit ja kaugtulede valgusvihus vähemalt 300 meetrit;
§ 187. Parkimistasu.....13	12) hädapeatamine on sõiduki seismajätmine või -jäämine, kui sõidu jätkamine on ohtlik või tehniliselt võimatu;
Jalakäija liiklusreeglid.....14	13) jalakäija on jalgsi, ratastoolis või muu sarnase üksnes piiratud liikumisvõimega isikule kasutamiseks ettenähtud sõidukiga liikleja. Jalakäijaks loetakse ka inimese lihasjõul liikuvat rula, rulluiske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muud sellesarnast vahendit kasutav liikleja ning jalgratast või mittetöötava mootoriga ühe- või kahe rattalist sõidukit käekõrval lükkav liikleja;
§ 22. Jalakäija asukoht teel.....14	14) jalggratas on vähemalt kahe rattaline sõiduk, mis liigub sellega sõitva inimese lihasjõul pedaalide või käsiväntade-hoobade abil, ja eelnimetatud tingimustele vastav sõiduk, mis on varustatud kuni 0,25-kilovatise püsi-nimivõimsusega elektrimootoriga, mille väljundvõimsus väheneb sõiduki kiiruse kasvades ning mille toide lakkab, kui sõitja lõpetab väntamise või enne, kui sõiduki kiirus saavutab 25 kilomeetrit tunnis. Jalgrattaks ei loeta ratastooli, mis on ette nähtud liikumiseks piiratud liikumisvõimega isikule;
§ 23. Jalakäija kohustused lapse ohutuse tagamisel.....15	

§ 24. Sõidutee ületamise kohad.....	15
§ 25. Sõidutee ületamise nõuded.....	15
§ 26. Jalakäija liiklemise keeld.....	15
§ 27. Nõuded käsikäruga jalakäijale	16
Sõitja liiklusreeglid.....	16
§ 28. Sõitja kohustus juhi suhtes	16
§ 29. Sõidukisse sisenemine ja sellest väljumine	16
§ 30. Turvavahendite kasutamine	16
Jalgratturi, kergliikuri juhi, pisimopeedijuhi ja mopeedijuhi liiklusreeglid	17
§ 31. Jalgratturi, kergliikuri juhi, pisimopeedijuhi ja mopeedijuhi üldkohustused	17
§ 32. Jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi ja mopeedi asukoht teel.....	17
§ 32 ¹ . Tee ületamise nõuded.....	18
§ 32 ² . Tee andmise kohustus.....	18
§ 87. Jalgrattale, kergliikurile ja pisimopeedile esitatavad nõuded.....	19

15) **jalgratta- ja jalgte** on jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga, robotliikuriga ja jalakäija liiklemiseks ettenähtud tee või teeosa, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga. Sõiduteega teede ristmikul on jalgratta- ja jalgte sõidutee osa;

16) **jalgrattarada** on jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga või kahe rattalise mopeediga liiklemiseks ettenähtud ja teekattemärgisega tähistatud pikisuunaline sõiduteeosa;

17) **jalgrattatee** on jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga või kahe rattalise mopeediga liiklemiseks ettenähtud sõiduteest ehituslikult eraldatud või eraldi asuv teeosa või omaette tee, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga. Sõiduteega teede ristmikul on jalgrattatee sõidutee osa;

18) **jalgte** on jalakäija, robotliikuri ja kergliikuriga liiklemiseks ettenähtud omaette tee, mis võib olla tähistatud asjakohase liiklusemärgiga;

19) **juht** on isik, kes juhib sõidukit või maastikusõidukit, juhib või ajab teel loomi. Õppesõidu või sõidupraktika ajal loetakse juhiks ka mootorsõidukijuhi õpetajat või -juhendajat, eksamisõidul loetakse juhiks eksamineeritav;

20) **jäät** on külmunud veekogule sõidukite ja jalakäijate liikluseks ajutiselt rajatud, asjakohaste liikluskorraldusvahenditega tähistatud tee;

21) **kerghaagis** on haagis, mille täismass ei ületa 750 kilogrammi;

21¹) **kergliikur** on LS § 87 lõike 1² nõuetele vastav ühe inimese vedamiseks ettenähtud istekohata elektri jõul liikuv sõiduk, välja arvatud jalgratas. Kergliikuriks loetakse ka käesoleva paragrahvi punktis 80 nimetatud tasakaaluliikurit;

22) **kiirtee** on asjakohaste liikluskorda kehtestavate liiklusemärgidega tähistatud spetsiaalselt mootorsõidukite liikluse jaoks rajatud tee, mis ei teeninda teega külgnevaid kinnistuid, millel on kummagi sõidusuuna jaoks eraldatud sõiduteed ja kus ei ole ühel tasandil ristumisi tee, raudtee, trammitee, jalgratta- ja jalgte, jalgrattatee, jalgte ega kõnniteega;

23) **kiiruspiirik** on mootorsõiduki kiirust piirav seade;

24) **kontrollija** on seadusega antud pädevuse piires sõidukeid, liiklejaid ja sõitjaid kontrolliv isik, kellel on kaasas oma pädevust tõendav dokument;

25) **kõnnitee** on jalakäija, robotliikuri ja kergliikuriga liiklemiseks ettenähtud ja äärekiviga või muul viisil sõiduteest või jalgrattateest eraldatud teeosa, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusemärgide või teekattemärgistega;

26) **kõrvalepööre** on parem- või vasakpööre;

26¹) **lasterühm** on koolieelse lasteasutuse laste ja esimese kooliastme õpilaste rühm;

27) **liikleja** on isik, kes osaleb liikluses jalakäija või juhina;

28) **liiklus** on jalakäija(te) või sõiduki(te) liikumine ja paiknemine teel. Liikluseks loetakse ka kariloomade ajamist ja ratsutamist;

28¹) **liiklusjärelevalve** on riiklik järelevalve liikluse ja maastikusõidukite liikumise üle;

29) **liikluskorraldusvahend** on liiklust korraldav või suunav vahend ([foor](#), [liiklusmärk](#), [teemärgis](#), vilkur, piire, kiiruspiiraja, künnis, hoiatuslint, tähispost, tähiskoonus, tõkkepuu, ohutussaar või muu selline);

30) **liiklusmärk** on märk, millega kehtestatakse teatav liikluskord, teavitatakse liiklejat liiklusohust või aidatakse liikluses orienteeruda;

31) **liiklusohu** on olukord, mis sunnib liiklejat ohu vältimiseks järsult muutma liikumissuunda või -kiirust või peatuma;

§ 148. Jalgratturile ja pisimopeedijuhile esitatavad nõuded	19	32) liiklusõnnetus on juhtum, kus vähemalt ühe sõiduki teel liikumise või teelt väljasõidu tagajärjel saab inimene vigastada, surma või tekib varaline kahju;
§ 148¹. Kergliikurijuhile esitatavad nõuded	20	33) liikumispuudega isik on keskmise, raske või sügava liikumispuudega isik;
Juhi liiklusreeglid	20	34) liikurmasin on ratastel või roomikutel liikuv, teatud kindla töö tegemiseks ettenähtud mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on suurem kui 6, kuid väiksem kui 40 kilomeetrit tunnis. Liikurmasinaks ei loeta auto alusel valmistatud eritöömasinat;
§ 33. Juhi üldkohustused	20	35) maastik on maa-ala, mis ei ole tee ehitusseadustiku tähenduses ja mis ei ole ette nähtud mootorsõiduki, trammi ega raudteesõiduki liiklemiseks;
§ 34. Sõitjate- ja veosevedu	21	36) maastikusõiduk on mootori jõul maastikul liikumiseks ettenähtud liiklusvahend, mis ei ole käesoleva seaduse tähenduses mootorsõiduk;
§ 35. Juhi kohustused jalakäija, jalgratturi, kergliikurijuhi, mopeedijuhi, pisimopeedijuhi ja robotliikuri ohutuse tagamisel	22	37) manööver on igasugune pööre või mis tahes sõiduraja vahetus või ümberpöige;
§ 36. Lapse ohutust tagavad lisanõuded	23	38) masinrong on traktorist või liikurmasinast (veduk) ja haagisest või pukseeritavast seadmest või vahetatavast pukseeritavast seadeldisest koostatud sõidukite kombinatsioon;
§ 37. Juhi kohustused ühissõidukiraja kasutamisel ja ühissõidukile eesõiguse andmisel	24	39) mootorratas on külghaagisega või külghaagiseta kahe- ja kolme- ratastel mootorsõiduk, mille sisepõlemismootori töömaht on üle 50 kuupsentimeetri või valmistajakiirus ületab 45 kilomeetrit tunnis. Mootorrattaks loetakse ka eelnimetatud tingimustele vastavat sümmeetrilise rataste asetusega kolmerattalist mootorsõidukit;
§ 38. Juhi ja sõitja kohustused sõiduki peatamisel liiklusjärelevalve teostaja poolt	24	40) mootorsõiduk on mootori jõul liikuv sõiduk, välja arvatud üksnes piiratud liikumisvõimega isikule kasutamiseks ettenähtud mootoriga sõiduk, jalgratas, kergliikur, pisimopeed, robotliikur, maastikusõiduk, tramm ja sõiduk, mille valmistajakiirus ei ületa kuut kilomeetrit tunnis;
§ 200. Sõiduki peatamine ja tehnonõuetele vastavuse kontroll liiklusjärelevalve teostamisel	25	41) mootorsõiduki juhtimine on isiku igasugune tegevus mootorsõiduki juhi kohal, kui mootorsõiduk liigub. Mootorsõiduki juhtimiseks loetakse ka isiku tegevust, kui ta ei viibi juhi kohal, kuid mõjutab juhtimisseadiste (juhtraad, rooliratas või muu selline) abil mootorsõiduki liikumissuunda või kiirust;
§ 39. Juhi märguanded	25	42) mopeed on kahe-, kolme- või neljarattaline mootorsõiduk, mille tühimass ei ületa 425 kilogrammi ja mille valmistajakiirus ei ületa 45 kilomeetrit tunnis ning mille sisepõlemismootori kasulik võimsus või elektrimootori suurim püsi-nimivõimsus ei ületa kahe- ja kolmerattalise mopeedi nelja kilovatti ning neljarattalise mopeedi kuut kilovatti. Kahe- ja kolmerattalise mopeedi sisepõlemismootori töömaht ei ületa 50 kuupsentimeetrit ning kolme- ja neljarattalise mopeedi sädesüütega sisepõlemismootori töömaht ei ületa 50 kuupsentimeetrit;
§ 40. Tulede kasutamise üldnõuded	26	43) märguriietus on reguleerija märgatavuse suurendamiseks ettenähtud riietuse;
		44) möödasõit on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejäudmine oma sõidurajalt välja sõites. Möödasõidu ei loeta ümberpöiget ega möödumist;
		45) möödumine on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejäudmine oma sõidurajalt välja sõitmata. Möödumiseks loetakse ka vastusõitvast sõidukist möödumist;
		46) numbrituli on tuli, mis valgustab sõiduki tagumist registreerimismärki;
		47) ohutussaar on jalakäijate ohutust sõidutee ületamisel suurendav teerajatis;
		48) ohutusvest on liikleja märgatavuse suurendamiseks ettenähtud riietuse;

§ 41. Kaugtulede kasutamine	27	49) parkimine on sõiduki ettekavatsetud seismajätmine kauemaks, kui seda on vaja sõitjate peale- või mahaminekuks või veose laadimiseks;
§ 42. Udutulede kasutamine	27	50) parkla on sõidukite parkimiseks ettenähtud ehituslikult või liikluskorralduslikult kujundatud ala, mille moodustavad parkimiskohad ja neid ühendavad teeosad;
§ 43. Töötlede kasutamine	27	51) peatee on asjakohase liiklusemärgiga tähistatud tee kogu selle ulatuses. Ristmikul on peateeks asjakohase liiklusemärgiga tähistatud tee lõikuva tee suhtes, kattega tee kruusatee või pinnaste suhtes ja kruusatee pinnaste suhtes. Kruusa- või pinnaste kattega lõik enne lõikumist kattega teega ei muuda kruusa- või pinnasteed kattega teeks;
§ 44. Kollane vilkur	27	52) peatumine on sõiduki ettekavatsetud seismajätmine sõitjate peale- või mahamineku või veose peale- või mahalaadimise ajaks. Peatumiseks ei loeta sõiduki seismajäämist liiklusvoos või liikluskorraldusvahendi või reguleerija nõudel;
§ 45. Sõiduki asukoht sõites	28	53) piiratud nähtavus on olukord, kui tee kurvid, tõusuharjad, teeäärsed rajatised, haljastus või teel olevad takistused vähendavad nähtavust teel niivõrd, et sellel teelõigul lubatud suurima kiirusega sõitmine võib muutuda ohtlikuks;
§ 46. Piki- ja külgahe	28	54) pimeda aeg on ajavahemik ehast koiduni, kui loodusliku valguse vähesuse tõttu on nähtavus alla 300 meetri;
§ 47. Sõiduraja ja -rea vahetamine	29	55) pime isik on isik, kelle paremini nägeva silma nägemisteravus koos korrektsiooniga on alla 0,1 või kelle vaateväli on kitsam kui 20 kraadi;
§ 48. Pöörded	29	56) pisimopeed on vähemalt kahe rattaline istekohaga sõiduk, mille suurim kasulik võimsus sisepõlemismootori korral või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral ei ületa ühte kilovatti ja valmistajakiirus ei ületa 25 kilomeetrit tunnis;
§ 49. Tagurdamine ja tagasipööre	29	57) pukseerimine on mootorsõidukiga teise mootorsõiduki, autorongi või masinrongi järelvedamine;
§ 50. Sõidukiiruse valimine	30	58) pukseeritav seade on mootorsõiduki haakes järelveetav või ees tõugatav mehhanism, konstruktsioon, ehitis või muu seadis, millel on vähemalt üks ratas, mis püsivalt maapinnale toetub;
§ 51. Möödasõit	30	59) pukseeritava seadme vedu on ka vahetatava pukseeritava seadeldise vedu;
§ 52. Möödasõidukeeld	31	60) pärisuunavöönd on sõidukite ühes suunas liiklemiseks ettenähtud sõidutee või selle osa. Kahesuunalise liiklusega sõidutee puhul loetakse pärisuunavööndiks sõidutee parempoolset osa, mida vasakult piirab liikluskorraldusvahend, selle puudumisel sõidutee mõtteline keskjoon. Sõidutee keskel sõiduteega samal tasandil asuvate trammiteede korral on suunavööndite eralduspiiriks trammiteede mõtteline keskjoon. Pärisuunaline trammitee kuulub pärisuunavööndisse. Kahesuunalise liiklusega sõiduteel, mille kogulaiuses on kolm teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on pärisuunavööndiks ainult parempoolne sõidurada, kui liikluskorraldusvahend ei määra teisiti. Kui teel on eraldi rada ühissõidukile, aeglasele, raskele või muule sõidukile, mis ei ole raudteesõiduk ega rööbassõiduk, on selle eraldi raja sõiduteepoolne äär pärisuunavööndi ääreks muule mitterööbassõidukile;
§ 53. Juhtide vastastikused kohustused möödasõidul	31	61) pööre on kõrvale- või tagasipööre;
§ 54. Möödumine	32	62) püsi-nimivõimsus on valmistaja poolt määratud nimivõimsus kestevekoormusel;
§ 55. Möödasõidu, möödumise ja ümberpöike erand	32	63) raskeveos on veosega või veoseta sõiduk, autorong või masinrong, mille tegelik mass või mis tahes telje koormus ületab LS § 80 alusel kehtestatud nõudeid ;
§ 56. Ristmiku ületamise üldnõuded	32	64) raudteesõiduk on raudteeveerem raudteeseaduse tähenduses;
§ 57. Sõitmine reguleerimata ristmikul	32	65) raudteeülesõidukoht on tee ja raudtee samatasandiline lõikumiskoht. Tee ja raudteeülesõidukoha piiriks on tõkkepuu, selle puudumisel ühe- või mitmerööpmelist raudteed tähistavate liiklusemärgide asukoht;
§ 58. Sõitmine reguleeritud ristmikul	33	
§ 59. Raudtee ületamine	33	

§ 60. Raudtee ületamise piirangud33

Mootorsõidukijuhile esitatavad lisanõuded34

§ 61. Hädapeatamine34

§ 62. Mootorsõiduki pukseerimine34

§ 63. Pukseeritava seadme vedu35

§ 64. Liiklus õuealal35

§ 65. Liiklus jääteel35

§ 66. Liiklus kiirteel36

§ 67. Sõit tunnelis36

§ 68. Liikumispuudega juhi ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juhi eriõigused37

Loomveokiga ja loomadega liiklemisel esitatavad lisanõuded37

§ 71. Loomveokiga ja loomadega liiklemisel esitatavad lisanõuded37

§ 86. Loomveokile esitatavad nõuded38

Liiklusõnnetus38

§ 168. Üldine abistamiskohustus38

§ 169. Juhi tegutsemine liiklusõnnetuse korral38

66) **registrimass** on juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõidukile registreerimisel määratud suurim mass, mis ei tohi ületada täismassi;

67) **reguleerija** on oma pädevuse piires liiklejaid suunav või peatav isik;

68) **ristmik** on samatasandiliste sõiduteedega teede lõikumisel moodustunud ala. Ristmikuks ei loeta parkla, õueala, puhkekoha ega teega külgneva ala teega piirnemise kohta, samuti parkla, õueala, puhkekoha ega teega külgneva ala juurdesõiduteed, üherajalise tee ning põllu- või metsatee teega lõikumise kohta ja selliste teede omavahelisi lõikumisi. Ristmik on reguleeritav, kui liiklejate liikumise järjekorra määravad foorituled või reguleerija märguanded. Muul juhul on ristmik reguleerimata;

68¹) **robotliikur** on ratastel või muul veermikul maapinnaga kontaktis liikuv osaliselt või täielikult automaatne või kaugjuhitav sõiduk, mis kasutab ümbritseva keskkonna kohta teabe saamiseks andureid, kaameraid või muid seadmeid ja mis on saadud teavet kasutades suuteline liikuma osaliselt või täielikult juhi kontrollita;

69) **rööbassõiduk** on rööbastel liiklemiseks ettenähtud sõiduk. Rööbassõidukiks käesoleva seaduse mõistes ei loeta raudteesõidukit;

70) **suurveos** on veosega või veoseta sõiduk, autorong või masinrong, mille kas või üks mõõde ületab LS § 80 alusel kehtestatud nõudeid;

71) **sõiduauto** on sõitjate vedamiseks ettenähtud auto, milles on lisaks juhikohale kuni kaheksa istekohta;

72) **sõidueesõigusega tee** on tee, kus juhil on sõidueesõigus lõikuval teel sõitva juhi suhtes;

73) **sõiduk** on teel liiklemiseks ettenähtud või teel liiklev seade, mis liigub mootori või muul jõul;

74) **sõidukite kolonn** on kaks või enam üksteise järel organiseeritult liikuvat sõidukit;

76) **sõidurada** on sõidutee pikiriba, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusmärkide või teekattemärgistega ja mille laius on küllaldane autode liiklemiseks ühes reas. Kahe rattaline mootorratas ja mopeed võivad sõidurajal liikuda kahes reas;

77) **sõidurida** on rida, mille moodustavad üksteise järel sõitvad sõidukid;

78) **sõidutee** on sõidukite liikluseks ettenähtud teeosa. Jalgrattatee ning jalgratta- ja jalgte ei ole sõidutee. Teel võib olla mitu eraldusribadega eraldatud sõiduteed. Samal tasandil lõikuvad sõiduteed moodustavad sõiduteede lõikumisala. Sõiduteeäärt näitab asjakohane teemärgis või selle puudumisel teepeenra, eraldus-, haljas- või muu riba äär, rentsli põhi või sõidutee äärekivi. Kui sõiduteega samal tasandil asuvad mõlemasuunalised trammiteed on sõidutee ühes servas, on mitterööbassõidukite sõidutee ääreks sõiduteepoolne trammirööbas;

79) **sõitja** on isik, kes kasutab liiklemiseks sõidukit, kuid ei juhi seda;

80) **tasakaaluliikur** on ühe inimese vedamiseks mõeldud elektri jõul liikuv isetasakaalustuv üheteljeline sõiduk;

81) **tee** on jalakäijate või sõidukite liiklemiseks avatud rajatis või maaomaniku poolt liikluseks ettenähtud muu ala. Tee koosseisu kuuluvad ka teepeenrad, eraldus- ja haljasribad. Olenevalt pealiskihist jagunevad teed kattega teeks, kruusateeks ja pinnasteeks. Kattega tee on tsemendi, tuha või bituumeniga töödeldud materjalist kattega (asfalt-, tsementbetoon- või muu selline kate) ning kiviparketi ja munakivisillutisega tee. Kruusatee on kruusast, kruus- või killustikliivast või killustikusõelmetest tee. Pinnastee on põllu-, metsa- või muu selline pealiskihita tee, mis on teeks rajatud või sõidukite liikumise tulemusena selleks kujunenud;

82) **teega külgnev ala** on teeäärne piirkond, kus asuv rajatis on juhile teelt näha ja kuhu võib viia juurdesõidutee;

83) **teemärgis** on teekattemärgis ja püstmärgis, millega kehtestatakse teatav liikluskord, aidatakse liikluses orienteeruda ja juhitakse tähelepanu erinevatele ohuallikatele. Teekattemärgis on teekattele kantud joon, nool, kirje või kujutis. Püstmärgis on teerajatisel äärel vaheldumisi asetsevad valged ja mustad vöödid või valgele postile kantud helkur koos musta vöödiga või ilma selleta;

84) **tegelik mass** on sõiduki mass konkreetsel ajahetkel koos juhi, sõitjate ja veosega;

85) **teljekoormus** on osa sõiduki massist, mis telje kaudu koormab teed;

86) **traktor** on rataste või roomikutega põllu- või metsatöök ettenähtud mootorsõiduk, millel on vähemalt kaks telge ja mille valmistajakiirus on vähemalt kuus kilomeetrit tunnis. Traktoriks ei loeta auto alusel valmistatud eritöömasinat;

87) **tramm** on sõitjate vedamiseks ettenähtud elektrikontaktliiniga ühendatud rööbashaagisega või rööbashaagiseta rööbassõiduk;

88) **troll** on sõitjate vedamiseks ettenähtud elektrikontaktliiniga ühendatud auto, millel on lisaks juhikohale rohkem kui kaheksa istekohta;

88¹) **täiselektriline mootorsõiduk** on mootorsõiduk, mille veomootoriks on elektrimootor ja millel puudub sisepõlemismootor;

89) **täismass** on valmistaja määratud juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõiduki suurim mass;

90) **tühimass** on valmistaja määratud täisvarustuses sõiduki mass;

91) **vahetatav pukseeritav seadeldis** on põllu- või metsamajanduses kasutatav mehhanism, mille peamine otstarve on täiendada või muuta traktori funktsioone ja mis on konstrueeritud traktori haakes vedamiseks;

92) **valmistajakiirus** on sõidukile valmistaja määratud suurim kiirus;

93) **vastutav kasutaja** on Eesti kodakondsusega või Eestis elamisloa või -õiguse saanud Eestis alalist elukohta omav füüsiline isik või Eestis registreeritud juriidiline isik, kes kasutab sõidukit kasutuslepingu või omandireservatsiooniga müügilepingu alusel ning kes on kantud mootorsõiduki eest vastutava kasutajana liiklusregistrisse. Vastutavaks kasutajaks loetakse ka käesolevas punktis nimetatud tingimustele mittevastava sõiduki omaniku poolt määratud esindaja;

94) **veoauto** on veose veoks, sõidukite haakes vedamiseks või eritööde tegemiseks ettenähtud auto;

96) **õueala** on jalakäijate ja sõidukite samaaegselt liiklemiseks ettenähtud ala, kus ehituslike või muude vahenditega on vähendatud sõidukite kiirust ning mille sisse- ja väljasõiduteed on tähistatud õueala liikluskorda kehtestavate liiklusmärkidega;

97) **ühissõiduk** on [ühistranspordiseaduse](#) kohaselt ühistransporditeenust osutav buss, troll, tramm või sõitjaid vedav ühistransporditeenuse osutamiseks ettenähtud sõiduauto;

98) **ühissõidukirada** on LS §-s 37 nimetatud sõidukile liiklemiseks ettenähtud sõiduteeosa, mis on tähistatud asjakohase liikluskorraldusvahendiga;

99) **ülekäigukoht** on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammittee ületamiseks ettenähtud ja asjakohaselt tähistatud teeosa, kus jalakäijal ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalakäija ületab ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab;

100) **ülekäigurada** on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammittee ületamiseks ettenähtud asjakohase liikluskorraldusvahendiga tähistatud teeosa, kus juht on kohustatud jalakäijale teed andma. Ülekäigurada on reguleeritav, kui liiklejate liikumise järjekorra määravad foorituled või reguleerija märguanded. Muul juhul on ülekäigurada reguleerimata;

101) **ümberpõige** on möödumine sõiduteel seisvast ühest või mitmest sõidukist või muust takistusest kasutatavalt sõidurajalt välja sõites.

§ 7. Fooritulede tähendus

(1) Ümartuledega foor reguleerib sõidukite, jalakäijafoori puudumisel aga ka jalakäijate liiklust. Fooril on kolm ümmargust tuld: ülal punane, keskel kollane, all roheline. Erandina võidakse kasutada tulede rõhtasetusega foori, millel on vasakul punane, keskel kollane ja paremal roheline tuli.

Tuled tähendavad järgmist:

- 1) roheline lubab liikuda;
- 2) roheline vilkuv lubab liikuda, kuid teatab peatsest kollase tule süttimisest;
- 3) kollane keelab liikuda; peatumiseks ettenähtud kohast tohib edasi liikuda vaid juhul, kui seal peatumine on ilma liiklust ohustamata võimalik; kui tuli süttib hetkel, mil juht on ristmikul või ülekäigurajal, tuleb liikumist jätkata;
- 4) punane keelab liikuda;
- 5) punane ja kollane korraga keelavad liikuda ja teatavad peatsest rohelise tule süttimisest.

(2) Nooltuledega foor reguleerib sõidukite liiklust ristmikul. Foorituled on noolekujulised. Punane ja kollane tuli võivad olla ka ümmargused; sel juhul kantakse nendele noolte kontuurid. Tuled asuvad püstjalt. Tulede paigutus, põlemise järjekord ja tähendus on nii nagu ümartuledega fooril. Rohelise nooltule põledes tohib sõita noole suunas. Vasakule osutav roheline nooltuli lubab äärmiselt vasakpoolset rajalt pöörata ka tagasi.

(3) Lisasektsioonidega foor reguleerib sõidukite liiklust ristmikul. Foori põhituled asuvad püstjalt nagu ümartuledega fooril. Rohelise tule kõrval on ühel või mõlemal pool lisasektsioon sõidusuunda näitava nooltulega, mis põleb roheliselt. Kui lisasektsioonis põleb roheline nooltuli, tohib sõita noole suunas mis tahes põhitule põledes. Vasakule osutav roheline nooltuli lubab äärmiselt vasakpoolset rajalt pöörata ka tagasi. Lisasektsiooni kustunud nooltule ajal ei tohi sõita noole suunas. Foori rohelisele põhitulele võib olla kantud noolkujutis, mis näitab lubatud sõidusuundi selle tule põledes.

(4) Kollase vilkuva tulega foor osutab reguleerimata ristmikku, ülekäigurada või muud ohtlikku kohta.

(5) Ühissõidukifoor reguleerib ühissõidukirajal sõitva sõiduki sõitu. Fooris on kolm püstjalt asetsevat valget tuld. Ülemine tuli kujutab S-tähte, keskmine rõht- ja alumine püstkriipsu. Viimase ülaots võib osutada pöörde suunda. Sisselülitatud tuled tähendavad järgmist: ülemine keelab sõita, keskmine keelab sõita ja teatab tulede vahetumisest, alumine lubab sõita.

(6) Suunamuutefoor reguleerib sõitu radadel, kus sõidusuund võib muutuda vastupidiseks. Kui foori vasakpoolses sektsioonis põleb kaldristikujuline punane tuli, siis on keelatud sõita rajal, mille kohal foor asub. Kui foori parempoolses sektsioonis põleb allasuunatud noole kujuline roheline tuli, siis on lubatud sõita rajal, mille kohal foor asub. Võidakse kasutada ka vahesektsiooni, milles võib koos rohelisega vilkuda või pidevalt põleda ülalt kaldu alla suunatud kollane nool. Vahesektsiooni noole põlemine näitab, et see sõidusuund suletakse peatselt ja sellelt rajalt tuleb ümber reastuda noolega osutatavas suunas. Kui suunamuutefoor ei tööta ja asub kahekordsete katkendjoontega tähistatud raja kohal, on sellele rajale sõitmine keelatud.

(7) Ülesõidufoor reguleerib liiklust raudteeülesõidukoha, kai, eritalituse sõiduki väljasõidu koha ja lahtikäiva silla juures. Fooris on kaks vilkuvat punast tuld. Tulede vilkumine keelab edasi sõita. Raudteeülesõidukohal võidakse lisaks kahele punasele vilkuvale tulele kasutada aeglaselt vilkuvat valget tuld; valge tule vilkudes võib raudteed ületada, punaste tulede vilkudes aga mitte. Ülesõidufooris võidakse kasutada ka ainult punast ja rohelist tuld, mille tähendus on sama kui ümartuledega fooris.

(8) Jalgrattafoor reguleerib jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi ja kahe rattalise mopeedi liiklust. Jalakäija ja jalgratta kujutisega foor reguleerib jalakäija, kergliikuri juhi, pisimopeedi juhi, robotliikuri ja jalgratturi liiklust. Foori kuju, tulede asetus ja tähendus on sama, mis ümartuledega fooril. Foori tuledel on jalgratta kujutis või jalakäija ja jalgratta kujutis või ümartuledega fooriga kohakuti on lisateetahvel jalgratta kujutisega.

(9) Jalakäijafoor reguleerib jalakäija, kergliikuri juhi ja robotliikuri liiklust. Jalakäijafoor reguleerib ka jalgratturi ja pisimopeedi juhi liiklust, kui jalgratta- ja jalgteel ei ole kasutatud jalgrattafoori. Foori ülemises osas on punane jalakäija kujutis, mis keelab jalakäijal, kergliikuri juhil ja robotliikuriga ületada sõiduteed, ja all roheline jalakäija kujutis, mis lubab jalakäijal, kergliikuri juhil ja robotliikuriga ületada sõiduteed. Foori punane jalakäija kujutis keelab ja roheline lubab ületada sõiduteed ka jalgratturil ja pisimopeedi juhil, kui jalgratta- ja jalgteel ei ole kasutatud jalgrattafoori. Foor võidakse varustada helisignaali, mille katkendlik heli teatab, et põleb punane tuli, pidev heli aga, et põleb roheline tuli. Jalakäijafoori ülemist punast jalakäija kujutisega tuld võib vajaduse korral dubleerida.

(10) Foori juures võidakse kasutada sekundinäidikut, mis näitab, mitu sekundit jääb aega tule vahetumiseni.

§ 10. Reguleerija märguanded

(1) Reguleerija ülestõstetud käsi keelab liiklejal liikuda. Kui reguleerija on tõstnud kae üles ja osutab peatumiskohta, peab liikleja kohe peatuma. Kui märguanne antakse hetkel, millal juht on ristmikul või ülekäigurajal, tuleb liikumist jätkata.

(2) Reguleerija küljele rõhtsalt väljasirutatud käsi (käed) keelab liiklejal liikuda suunas, mis on risti reguleerija väljasirutatud käe (kätega); kui reguleerija on pärast seda kae (käed) langetanud, ei tohi liikuda juht ega jalakäija, kelle poole on reguleerija rind või selg.

(3) Reguleerija küljelt tohib sõita paremale, otse, vasakule või tagasi. Reguleerija võib lisaks anda sõidusuunas viipe, mis lubab selles suunas liikuda.

(4) Reguleerija võib anda ka muid liiklejale arusaadavaid märguandeid või suulisi korraldusi.

(5) Liiklust keelav märguanne kehtib kuni lubava märguandeni.

(6) Liikuda tohib suundades, milles see pole keelatud.

(7) Ristmikul ja ristmikevahelisel teel antud märguannetel on üks ja sama tähendus.

(8) Liikluse reguleerimise märguanded antakse:

- 1) musta-valgevöödilise sauaga;
- 2) punase helkurkettaga;
- 3) liiklusemärgi «Sõidu keeld» kujutisega kettaga;
- 4) käega.

(9) Märki «Sõidu keeld» kujutisega ketast võivad kasutada ka teised reguleerijad, kui sellel on kirje «Sõidu keeld» asendatud muu sõnaga, mis iseloomustab reguleerija ametit või organisatsiooni, näiteks «Päästeasutus», «Looduskaitse», «Teemeister», «Lapsed» või muu selline.

§ 13. Keskkonnakaitsenõuded

- (1) Juht ei tohi kahjustada keskkonda sõiduki mootori või teiste seadmete põhjustatud liigse müra, tolmu või heitgaasiga, mida oleks võimalik vältida.
- (2) Mootorsõidukit ei tohi pesta veekogus ega veekogu kaldal lähemal kui kümme meetrit veepiirist.
- (3) Liikleja ega sõitja ei tohi:
 - 1) kahjustada, risustada või muul viisil saastata teed ega teega külgnevat ala;
 - 2) saastata keskkonda kütuse või määrdeainetega ega vahetada mootorsõidukil õlisid kohas, mis ei ole selleks ette nähtud.
- (4) Juht ei tohi juhtida sõidukit, millel on keskkonda saastav leke.
- (5) Õuealal ja lähemal kui kümme meetrit elamust ei tohi peatatud või pargitud sõidukil mootor töötada kauem kui kaks minutit.

ÜLDISED REEGLID

§ 14. Liikluskord

- (1) Sõidukite liiklus on parempoolne.
- (2) Iga liikleja, liikluse korraldaja ja muu isik peab järgima liiklusalaste õigusaktide nõudeid, olema liikluses hoolikas ja ettevaatlik ning tagama liikluse sujuvuse, et vältida ohtu ja kahju tekitamist.
- (3) Ajutise (teisaldatava alusega) ja alalise liiklusemärgi nõude vastuolu korral tuleb juhinduda ajutise liiklusemärgi nõudest.
- (4) Ajutise (kollast värvi) ja alalise teekattemärgise nõuete vastuolu korral tuleb juhinduda ajutise teekattemärgise nõudest.
- (5) Liiklusemärgi ja teemärgise nõuete vastuolu korral peab juhinduma liiklusemärgi nõudest.
- (6) Foori lubav tuli või reguleerija lubav märguanne ei peata liiklusemärgi, välja arvatud kõrvalteega lõikumise hoiatusmärk, samaliigiliste teede ristmiku hoiatusmärk ja eesõigusemärgid, ja teemärgisega ettenähtud korda.
- (7) Keegi ei tohi oma tegevusega või tegevusetusega ohustada või takistada liiklust. Ohu tekitanud isik peab rakendama kõiki temale jõukohaseid meetmeid ohu kõrvaldamiseks või selle kahjulike tagajärgede vähendamiseks. Vajaduse korral tuleb tekitatud ohust teavitada politseid.
- (8) Teeomaniku loata ei tohi paigutada kõnniteele või teepeenrale seadmeid või materjale, mis ohustavad või takistavad jalakäija, eriti vanuri ja liikumispuudega isiku liikumist.

§ 15. Sõidukiirus

- (1) Suurim lubatud sõidukiirus on:
 - 1) asulavälisel teel 90 kilomeetrit tunnis;
 - 2) asulasisesel teel 50 kilomeetrit tunnis;
 - 3) jääteel 10–25 kilomeetrit tunnis või 40–70 kilomeetrit tunnis, kui jää paksus on kuni 50 sentimeetrit. Jää paksusel üle 50 sentimeetri on suurim lubatud sõidukiirus 70 kilomeetrit tunnis;
 - 4) pukseerimisel 50 kilomeetrit tunnis;
 - 5) pukseeritava seadme veol 25 kilomeetrit tunnis;
 - 5¹) eriveol 90 kilomeetrit tunnis, kui LS [§ 34¹ lõikes 3](#) toodud eriloa väljastaja ei ole suurimat lubatud sõidukiirust vähendanud;

6) õuealal 20 kilomeetrit tunnis. Jalakäija või robotliikuri vahetus läheduses tohib sõiduk liikuda jalakäija või robotliikuri kiirusega;
 7) bussil 60 kilomeetrit tunnis, kui bussis on seisvad või küljega sõidusuunas asuvatel istmetel istuvad sõitjad;
 8) veoautol 60 kilomeetrit tunnis, kui Kaitseväes ja Kaitseliidus veetakse sõitjaid veoauto veoseruumis või kastis, või 40 kilomeetrit tunnis, kui saarel, välja arvatud püasiasustusega väikesaarte seaduse tähenduses suursaarel, veetakse sõitjaid veoauto veoseruumis või kastis LS § 34 lõikes 2 nimetatud juhul;

9) mopeedil 45 kilomeetrit tunnis;

10) liikurmasinal 40 kilomeetrit tunnis;

11) kergliikuril ja pisimopeedil 25 kilomeetrit tunnis;

12¹) robotliikuril kuus kilomeetrit tunnis;

13) maastikusõidukil 50 kilomeetrit tunnis, kui maastikusõidukit kasutatakse LS § 154 lõikes 1 nimetatud juhul teel liikudes.

(2) Olenevalt liiklus- ja teeoludest, ohutusest ja sõiduki kategooriast võib LS § 15 lõike 4 alusel:

1) Transpordiamet suurendada asulavälisel teel suurimat lubatud sõidukiirust 120 kilomeetrini tunnis;

2) kohalik omavalitsus suurendada asulasisesel teel suurimat lubatud sõidukiirust 90 kilomeetrini tunnis.

(5) Olenevalt liiklus- ja teeoludest, ohutusest ja sõiduki kategooriast võib teeomanik vähendada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud suurimat lubatud sõidukiirust.

§ 16. Liikleja kohustused

(1) Liikleja peab olema viisakas ja arvestama teiste liiklejatega ning oma käitumises hoiduma kõigest, mis võib takistada liiklust, ohustada või kahjustada inimesi, vara või keskkonda.

(2) Liikleja peab juhinduma reguleerija märguandest ning täitma reguleerija ja riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku muud liiklusalast korraldust, liikluskorraldusvahendi nõuet ning kinni pidama sõidukile ettenähtud tunnusmärkide kasutamise korrast.

(3) Liikleja peab täitma reguleerija korraldust isegi siis, kui see on vastuolus käesoleva seaduse või liikluskorraldusvahendi nõudega, välja arvatud juhul, kui see ohustab isikute elu, tervist, vara või keskkonda.

(4) Liikleja ei tohi takistada matuse- ega muud rongkäiku, täiskasvanute saatel liikuvat lasterühma ega reguleerija saadetavat sõidukite kolonni.

§ 17. Tee andmise üldised kohustused

(1) Liikleja peab tee andmisel juhinduma liikluskorraldusvahendite nõuetest ja reguleerija märguannetest.

(2) Liikleja peab andma teed sõidukile, millel on sisse lülitatud sinine vilkur või sinine märgutuli koos erilise helisignaaliga või ilma, ja niisuguse sõidukiga saadetavale sõidukile, samuti teel töötavale sisselülitatud kollase vilkuriga sõidukile ja niisuguse sõidukiga saadetavale sõidukile. Vajaduse korral peab liikleja tee andmiseks seisma jääma.

(3) Parklast, õuealalt, puhkekohast, teega külgnevalt alalt või nende juurdesõiduteelt teele sõites peab juht andma teed igale teel liiklejale, kui teeandmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega reguleeritud teisiti.

(4) Pinnasteelt kruusateele või kattega teele sõites ning kruusateelt kattega teele sõites peab juht andma teed igale teel liiklejale, kui teeandmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega reguleeritud teisiti.

(5) Mitterööbassõiduki juht peab andma teed:

- 1) sõiduteelt ära sõites jalakäijale, kergliikurijuhile, robotliikurile, jalgratturile ning mopeedi- ja pisimopeedijuhile, kui teeandmise kohustus ei ole liikluskorraldusvahenditega reguleeritud teisiti;
- 2) jalakäijale, jalgratturile, kergliikurijuhile, robotliikurile ning mopeedi- ja pisimopeedijuhile, kes ületab sõiduteed, millele juht pöörab, kui teeandmise kohustus ei ole liikluskorraldusvahenditega reguleeritud teisiti;
- 2¹) ülekäigurada ületavale jalakäijale;
- 3) vasakule või tagasi pöörates vastutulevale liiklejale ja temast möödasõidul olevale juhile, kui liikluskorraldusvahendid ei määra teisiti;
- 4) keset teed olevas peatuses seisvale pärisuunalisele ühissõidukile minevale või ühissõidukilt tulevale jalakäijale;
- 5) juhi suhtes paremalt lähenevale või paremal asuvale sõidukijuhile, kui sõidukite liikumisteed lõikuvad ja sõidujärjekord ei ole käesolevas seaduses teisiti määratud;
- 6) tagurdades kõigile liiklejaile;
- 7) kiirendusrajalt teele sõites teistele teel liiklevatele juhtidele;
- 8) trammijuhile, kui mitterööbassõiduki ja trammi liikumisteed lõikuvad ja liikluskorraldusvahendid ei määra teisiti.

§ 18. Tee andmise kavatsusest märku andmine

- (1) Juht, kes on kohustatud liiklusreeglite või liikluskorraldusvahendi kohaselt andma teed, peab sõidukiiruse vähendamisega või seismajäämisega selgelt andma märku, et ta kavatses järgida tee andmise kohustust.
- (2) Ristmikule lähenedes peab juht sõitma nii, et seismajäämisel ta ei häiriks ristmiku liiklust.

§ 19. Liikleja kohustused raudtee ületamisel

- (1) Raudtee ületamisel peab liikleja olema eriti tähelepanelik. Nähes või kuuldes lähenevat raudteesõidukit, tuleb sellele teed anda. Liikleja peab arvestama liiklusmärke, heli- ja valgussignaale, tõkkepuu asendit ja reguleerija korraldusi.
- (2) Liikleja ei tohi raudteed ületada:
 - 1) foori keelava tule korral, sõltumata tõkkepuu olemasolust või asendist;
 - 2) sulguva, suletud või avaneva tõkkepuu korral, sõltumata foorituledest;
 - 3) reguleerija keelava märguande korral;
 - 4) viivitades.

§ 20. Sõiduki peatamine ja parkimine

- (1) Juht ei tohi peatada ega parkida sõidukit nii, et see võib sulgeda teiste sõidukite liikluse sissesõiduks või väljasõiduks hoovi, garaaži, õuealale ja teega külgnevale alale ega takistada jalakäija liikumist ülekäigurajal ja ristmikul kõnniteede kulgemise suunas.
- (2) Asulateel tuleb sõiduk peatada või parkida sõiduteel selle parempoolse ääre lähedal või parempoolsel teepeenral nii, et jalakäijale jääks teepeenral vabaks vähemalt 0,7 meetri laiune käiguriba. Samamoodi tohib asulas sõidukit peatada ja parkida ka tee vasakul poolel ühesuunalisel teel ja sellisel kahesuunalisel teel, mille keskel pole trammiteed ning kus mõlemas suunas on üks sõidurada, mida teineteisest eraldab katkendjoon või mille puudumisel sõidutee on alla üheksa meetri lai, arvestamata sõidutee laiendina ehitatud parklat.

(3) Asula sõiduteel tohib sõidukit peatada või parkida ühes reas, sealjuures kahehatalist jalgratast, kahehatalist pisimopeedi, kahehatalist mopeedi ja kahehatalist külghaagiseta mootorratast ning ühe- või kahehatalist kergliikurit kõrvuti ka kahes reas, arvestades, et sõiduki pikitelg peab olema rööpne sõidutee äärega ja takistuse puudumise korral ei tohi sõiduk olla kaugemal kui 0,2 meetrit sõidutee äärest.

(4) Asulas tohib alla kuue meetri pikkuse A- ja haagiseta B-kategooria ning haagiseta D1-alamkategooria mootorsõiduki peatada või parkida ka:

- 1) sõiduteel selle ääre suhtes teatava nurga all kohas, kus seda lubab liikluskorraldusvahend või on olemas sõiduteelaiend;
- 2) kõnnitee, jalgte, jalgrattatee ning jalgratta- ja jalgte äärses parklas liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt;
- 3) osaliselt või täielikult kõnniteel ning jalgratta- ja jalgteel, kus seda lubab liikluskorraldusvahend, jättes liiklejale sõiduteest kaugemal teeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse teeosa;
- 4) ohutussaarel ja eraldusribal, kus seda lubab liikluskorraldusvahend.

(4¹) Kahehatalist mopeedi ja kahehatalist külghaagiseta mootorratast võib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhtudel peatada ja parkida liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt kõrvuti kahes reas.

(4²) Asulas ja asulavälisel teel tohib jalgratast, kergliikurit ja pisimopeedi peatada või parkida ka:

- 1) käesoleva paragrahvi lõike 4 punktides 1, 2 ja 4 sätestatud tingimustel, sealhulgas kahehatalist jalgratast ja pisimopeedi ning ühe- või kahehatalist kergliikurit liikluskorraldusvahendiga määratud korra kohaselt kõrvuti kahes reas;
- 2) kõnnitee, jalgte ning jalgratta- ja jalgte ääres, jättes jalakäijale, jalgrattaga, kergliikuriga, pisimopeediga ja robotliikuriga liiklemiseks asjaomasel teel vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse teeosa.

(4³) Jalgratas, kergliikur ja pisimopeed pargitakse käesoleva paragrahvi lõike 4² punkti 2 kohaselt kõnnitee, jalgte või jalgratta- ja jalgte äärde nii, et see asub eemal sõidutee äärest ja sõiduki pikitelg on rööpne sõidutee äärest kaugemal asuva kõnnitee, jalgte või jalgratta- ja jalgte äärega. Takistuse puudumise korral ei tohi sõiduk olla sellest äärest kaugemal kui 0,2 meetrit. Käesolevat lõiget ei kohaldata, kui sõiduk pargitakse rattahoidikus või liikluskorraldusvahendiga määratud kohas või lukustatakse sõidutee pool asuva taristu külge.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatuta mootorsõidukit ei tohi lõike 4 punktides 1–3 nimetatud kohtades parkida ühelgi viisil.

(6) [Kehtetu - [RT I, 29.06.2024, 4](#) - jõust. 01.07.2025: sõiduki peatamine kõnniteel veose laadimiseks]

(7) Asulavälisel teel väljaspool parklat või puhkekohta peatatakse või pargitakse sõiduk parempoolsel teepeenral või selle puudumise korral teel võimalikult paremal. Sõidukit tohib peatada ja parkida ainult ühes reas ja sõiduki pikitelg peab olema rööpne tee äärega. Käesolevat lõiget ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 4² sätestatud viisil peatumisele ja parkimisele.

(8) Pimeda ajal tohib väljaspool asulat sõidukit parkida ainult parklas või puhkekohas.

(9) Enne sõiduki juurest lahkumist peab juht rakendama abinõusid, mis väldiksid sõiduki iseenesliku liikuma hakkamise ja tõkestaksid selle omavolilise kasutamise.

§ 21. Sõiduki peatamis- ja parkimiskeeld

(1) Sõidukit ei tohi peatada ega parkida eraldusribapoolsel sõiduteeäärel, välja arvatud liikluskorraldusvahendiga näidatud kohas ja viisil.

(2) Sõidukit ei tohi peatada:

- 1) kohas, kus liikluskorraldusvahend seda ei luba;
- 2) raudteeülesõidukohal;
- 3) trammiteel või sellele lähemal kui üks meeter;
- 4) silla, estakaadi või viadukti peal ja all, välja arvatud seal parkimiseks lubatud kohad;
- 5) kohas, kus peatatav sõiduk teeb võimatuks teiste sõidukite liikumise või takistab jalakäijaid;
- 6) ülekäigurajal, jalgrattatee või jalgratta- ja jalgteede sõiduteega lõikumise kohal või lähemal kui viis meetrit enne neid kohti, kahesuunalise tee vasakul poolel peatudes aga lähemal kui viis meetrit pärast neid kohti ning jalgrattarajal;
- 7) kohas, kus suunavööndit või sõidurada tähistava pideva märgisjoone ja peatatud sõiduki vahe oleks alla kolme meetri;
- 8) D-kategooria ühissõiduki peatuskoha teelaiendil või ühissõidukipeatuse teekattemärgisel, nende puudumisel aga peatuse poolel lähemal kui 15 meetrit bussi- või trollipeatuse ja taksopeatuse liiklusemärgile, kui see takistab D-kategooria ühissõidukite või taksode liiklust;
- 9) lähemal kui 15 meetrit enne trammipeatuse liiklusemärki;
- 10) kohas, kus sõiduk varjaks fooritulesid või liiklusemärke teiste liiklejate eest;
- 11) sõiduteel piiratud nähtavusega kohas;
- 12) haljasalal ilma selle omaniku või valdaja loata;
- 13) eraldusribal ja selle katkestuskohas, välja arvatud liikluskorraldusvahendiga lubatud juhtudel;
- 14) lõikuva sõidutee äärel lähemal kui viis meetrit, kuid mitte kohakuti lõikuva kõnniteega ning jalgratta- ja jalgteega;
- 15) ristmikul, välja arvatud seal parkimiseks lubatud kohal. Erandina tohib kolmeharulisel ristmikul sõidukit peatada ja parkida ristmikku otse läbival teel seal mittejätkuva tee vastasküljel, kui selle tee suunavööndeid keelab ületada liikluskorraldusvahend;
- 16) kauba laadimiseks aeglustus- ja kiirendusrajal ning kohas, kus ainult vasak- või tagasipööret võimaldava sõiduraja kõrval on üks sõidurada.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 8 nimetatud D-kategooria ühissõiduki peatuskohas võivad peatuda D-kategooria ühissõidukid ning taksopeatustes võivad peatuda ja parkida [ühistranspordiseaduse § 64 lõigete 2 ja 3](#) nõuetele vastavad taksod.

(4) Parkida ei tohi:

- 1) kohas, kus ei tohi sõidukit peatada;
- 2) kohas, kus liikluskorraldusvahend seda keelab;
- 3) sõiduteel raudteeülesõidukohale lähemal kui 50 meetrit;
- 4) teekattele märgitud parkimiskohtade kõrval;
- 5) väljaspool asulat peatee eesõigusemärgiga tähistatud tee sõiduteel;
- 6) aeglustus- ja kiirendusrajal;
- 7) kohas, kus ainult vasak- või tagasipööret võimaldava sõiduraja kõrval on üks sõidurada;
- 8) kohas, kus takistatakse teise sõiduki sõitmist parkimiskohale või väljasõitu sealt.

§ 187. Parkimistasu

(1) Kohalik omavalitsus võib oma avalikul parkimisalal kehtestada tasulise parkimise ala, mille piires parkimisel peab mootorsõidukijuht maksma parkimistasu mootorsõiduki ja selle haagise eest.

(4) Mootorsõiduki ja selle haagise juht peab parkimistasu maksma enne või vahetult pärast parkimise alustamist. Kui mootorsõiduki juht on parkimise algusaja kirjalikult või parkimiskella abil teada andnud, siis tekib parkimistasu maksmise kohustus 15 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest, kui kohaliku omavalitsuse volikogu ei ole kehtestanud pikemat tähtaega.

(5) Parkimise õigust tõendav dokument peab olema paigaldatud mootorsõiduki esiklaasile või armatuurlauale nii, et väljastpoolt mootorsõidukit oleks võimalik tuvastada tasutud parkimisaega või dokumendi kehtivust. Haagise parkimisel peab parkimise õigust tõendav dokument olema paigaldatud haagise tiislile, nii et oleks võimalik tuvastada tasutud parkimisaega või dokumendi kehtivust. Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi paigaldamine toimub vastavalt LS § 68 lõikes 1 sätestatule.

JALAKÄIJA LIIKLUSREEGLID

§ 22. Jalakäija asukoht teel

(1) Jalakäija peab liikuma temale ettenähtud teel või teeosal. Rula, rulliske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muud sellesarnast abivahendit kasutav jalakäija peab vahetus läheduses olevast abivahendist mittekasutavast jalakäijast möödumisel sõitma kiirusega, mis ei erine oluliselt abivahendist mittekasutava jalakäija kiirusest ja mis võimaldab temast ohutult mööduda. Jalakäija ei tohi põhjendamatult takistada teist jalakäijat ega ülekäigurajal, kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel liikuvat jalgratturit, kergliikurijuhti või robotliikurit.

(2) Kui liiklustihedus võimaldab, tohib jalakäija liikuda ka jalgrattateel ning jalgratta- ja jalgteel liikuvat jalgratturit ettenähtud osal, takistamata samal teel või teeosal liikuvat juhti.

(3) Teel, kus sõidukitele kehtestatud suurim kiirus on suurem kui 20 kilomeetrit tunnis, peab jalakäija liikuma kõnniteel, selle puudumisel teepeenral. Nimetatud kohtade puudumise või liikumiseks sobimatuse korral võib jalakäija liikuda sõiduteel ainult selle ääre lähedal.

(4) Kahesuunalisel eraldusribata asulavälisel teel, kus puudub kõnnitee, peab jalakäija liikuma ainult vasakpoolse teepeenral, selle puudumise või liikumiseks sobimatuse korral aga sõiduteel selle vasaku ääre lähedal, sõidukeid takistamata. Halva nähtavuse korral või pimedal ajal valgustamata teel tohib sõiduteel mitmekesi liikuda ainult ühes reas üksteise järel.

(5) Jalgratast või mittetöötava mootoriga ühe- või kahe rattalist sõidukit käekõrval lükkav jalakäija peab liikuma sõidutee pärisuunalise ääre lähedal, võimaluse korral väljaspool sõiduteed.

(6) Organiseeritud inimrühm, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud lasterühm, võib liikuda ainult sõidutee parema ääre lähedal või jalakäijat või kergliikurijuhti takistamata jalgteel või kõnniteel, kõige rohkem neli inimest kõrvuti. Organiseeritud inimrühm võib liikuda ka jalgratta- ja jalgteel jalakäijat, jalgratturit, kergliikurijuhti või pisimopeedijuhti takistamata, kõige rohkem kaks inimest kõrvuti. Rühma juht peab tagama ohutuse asjakohaste vahenditega, näiteks märgulippude, pimedal ajal helkurite, laternate või muu sellisega.

(7) Lasterühm võib liikuda ainult täiskasvanute saatel jalgteel, kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel, kõige rohkem kaks last kõrvuti. Kõnnitee, jalgteel või jalgratta- ja jalgteel puudumisel võib lasterühm liikuda väljaspool sõiduteed tee parema ääre lähedal, kõige rohkem kaks last kõrvuti, seejuures valgustamata asulateel ning asulavälisel teel ainult valge ajal ja kahesuunalise liikluse korral eraldusribata teel väljaspool sõiduteed tee vasakpoolse ääre lähedal. Lasterühma saatja peab tagama ohutuse ja tal peab olema seljas ohutusvest.

(8) Halva nähtavuse korral või pimedal ajal teel liikudes peab jalakäija kasutama helkurit või valgusallikat.

(9) Ratastooli kasutatav puudega isik võib liikuda sõiduteel selle pärisuunalise ääre lähedal. Liikudes pimedal ajal või halva nähtavuse korral, peab ratastoolil olema vasakul küljel taga punane helkur või punane tuli.

§ 23. Jalakäija kohustused lapse ohutuse tagamisel

Koolieelikut saatev täiskasvanu peab jälgima last ja vältima lapse ootamatut sattumist sõiduteele.

§ 24. Sõidutee ületamise kohad

- (1) Jalakäija tohib ületada sõiduteed käigusilla või -tunneli, ülekäiguraja või ülekäigukoha kaudu (väljumata selle piirest) või ristmikul.
- (2) Kui käigusillale või -tunnelisse mineku koht, ülekäigurada, ülekäigukoht või ristmik ei ole kaugemal kui 100 meetrit, peab jalakäija sõiduteed ületama ainult nende kaudu. Nimetatud kohtadest kaugemal kui 100 meetrit tohib jalakäija sõiduteed ületada ainult siis, kui sõidutee on mõlemas suunas hästi näha ja sõidutee ületamisega ei tekitata liiklusohu.

§ 25. Sõidutee ületamise nõuded

- (1) Sõiduteed ületades ei tohi jalakäija asjatult viivitada ega seisma jääda. Rula, rulluiske või -suuski, tõukeratast või -kelku või muid sellesarnaseid vahendeid kasutatav jalakäija peab sõidutee ületama jalakäija tavakiirusega.
- (2) Jalakäija peab sõidutee ületama lühimat teed mööda, ohutussaare olemasolul selle kaudu.
- (3) Reguleeritaval ristmikul või ülekäigurajal peab jalakäija sõidutee ületamisel juhinduma foorituledest, reguleerija olemasolul aga tema märguannetest.
- (4) Reguleeritaval ristmikul, kus ülekäigurada ei ole teekattel tähistatud, peab jalakäija ületama sõidutee kõnniteede kulgemise suunas, ohutussaartel asuvate fooride korral aga nende ohutussaarte kaudu. Kui roheline tuli lubab jalakäijal ristmikku ületada kõikidel sinna suubuvatel teedel korraga, tohib ta üle ristmiku minna mis tahes suunas. Kui ristmikul jalakäijafoor puudub, peab jalakäija juhinduma sõidukifoori tuledest.
- (5) Kui jalakäija sõiduteel olles süttib jalakäijafoori punane tuli, selle foori puudumisel sõidukifoori kollane tuli või reguleerija annab üldise liikumist keelava märguande, peab jalakäija sõltuvalt oma asukohast sõiduteel jätkama liikumist ainult kuni lähima ohutussaareni, selle puudumisel viima lõpule sõidutee ületamise.
- (6) Reguleerimata ristmikul ei tohi jalakäija takistada ristmikule lähenevat sõidukit ja ristmikku otse ületavat sõidukit.
- (7) Reguleerimata ülekäigurajal peab jalakäija enne sõidutee ületamist hindama läheneva sõiduki kaugust ja kiirust, andma juhile võimaluse kiirust sujuvalt vähendada või seisma jääda ja veenduma, et juht on teda märganud ning sõidutee ületamine on ohutu.
- (8) Kui reguleerimata kohas sõiduteed ületav jalakäija on seisma jäänud sõidukile tee andmiseks, võib ta edasi minna alles siis, kui on veendunud ülemineku ohutuses.

§ 26. Jalakäija liiklemise keeld

Jalakäija ei tohi:

- 1) ületada sõiduteed kohas, kuhu on jalakäijaliikluse tõkestamiseks paigaldatud piire, ja asulas eraldusribaga teel väljaspool käigusilda, -tunnelit, ülekäigurada või ülekäigukohta;
- 2) minna sõiduteele seisva sõiduki või muu takistuse varjust veendumata, et ei lähene sõidukit;
- 3) liikuda kiirteel;
- 4) liikuda eraldusribaga sõiduteel eraldusriba kõrval ega piki eraldusriba, kui sellel pole kõnniteed.

§ 27. Nõuded käsikäruga jalakäijale

(1) Suure eseme või käsikäruga jalakäija võib liikuda sõiduteel, kui ta kõnniteel või teepeenral liikudes takistaks teisi liiklejaid ja sõiduteel liikumine ei ole talle ja teistele liiklejatele ohtlik.

(2) Pimeda ajal või halva nähtavuse korral, peab jalakäija kasutataval käsikärul, mis on üle ühe meetri lai, olema vasakul küljel ees valge ja taga punane tuli. Nimetatud tulede asemel võib käsikärul kasutada vasakul küljel ühte, eest valge ja tagant punase tulega laternat.

SÕITJA LIIKLUSREEGLID

§ 28. Sõitja kohustus juhi suhtes

Sõitja ei tohi sõidu ajal tõmmata juhi tähelepanu sõiduki juhtimiselt kõrvale.

§ 29. Sõidukisse sisenemine ja sellest väljumine

(1) Sõidukisse tohib siseneda ja sellest väljuda ainult siis, kui sõiduk seisab.

(2) Sõiduki ust ei tohi avada enne sõiduki seismajäämist. Sõiduki ukse avamine ei tohi ohustada ega takistada teist liiklejat. Sõidutee- ja jalgrattarajapoolne uks ei tohi olla avatud kauem, kui see on vajalik sõitjate sisenemiseks või väljumiseks.

(3) Sõiduteepoolsest küljelt või tagantpoolt tohib sõitja mitterööbassõidukisse siseneda ja sellest väljuda ainult siis, kui see on ohutu ega takista teist liiklejat.

(4) Ühissõidukit tohib oodata ooteplatvormil, selle puudumisel ainult kõnniteel või teepeenral.

(5) Ühissõidukipeatuses, kus puudub ooteplatvorm, tohib ühissõidukile minekuks sõiduteele astuda alles pärast ühissõiduki peatumist. Pärast ühissõidukist väljumist peab sõitja kohe sõiduteelt lahkuma.

§ 30. Turvavahendite kasutamine

(1) Sõidukis, millel on turvavööd, peab sõitja olema sõidu ajal turvavööga nõuetekohaselt kinnitatud.

(2) Sõitjal ei pea turvavöö olema kinnitatud:

- 1) jääteel sõites;

- 2) kui tema tööülesande täitmine on seotud peatustega, mille vahemaa ei ületa 100 meetrit või
- 3) kui tal on kaasas LS § 101 lõike 9¹ kohane [arsti kirjalik otsus](#) temal turvavöö kasutamise vastunäidustuse kohta.
- (3) Sõidukis, millel peavad olema peatoed, peab peatugi olema reguleeritud selliselt, et see toetaks sõitja pead kuklast.
- (4) Mootorrattaga ja mopeediga sõitmisel peab sõitja kandma kinnirihmatud motokiivrit.
- (5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõue ei kehti kinnise kerega kolme- ja neljarattalisele mootorrattale ja mopeedile, millele on valmistaja poolt paigaldatud turvavööd ja istmed.
- (6) Teel jalgrattaga ja pisimopeediga sõitmisel peab alla 16-aastane sõitja kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.

JALGRATTURI, KERGLIIKURIJUHI, PISIMOPEEDIJUHI JA MOPEEDIJUHI LIIKLUSREEGLID

§ 31. Jalgratturi, kergliikurijuhi, pisimopeedijuhi ja mopeedijuhi üldkohustused

- (1) Jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht ei tohi:
 - 1) lasta vedada enda juhitud sõidukit, välja arvatud kolme- ja neljarattalist mopeedi, looma või teise sõidukiga;
 - 2) vedada esemeid, mis takistavad juhtimist või tekitavad ohtu teistele liiklejatele;
 - 3) vedada järelhaagist, mis ei ole valmistatud vedamiseks jalgratta, kergliikuri või pisimopeediga;
 - 4) sõidutada sõitjat, kes ei istu sõitjale ettenähtud istmel või ei kanna kinnirihmatud nõuetekohast kiivrit, või kui sõiduk ei ole sõitjate vedamiseks ette nähtud.
- (2) Jalgrattur, juhtrauaga kergliikuri juht ja pisimopeedijuht peavad sõites hoidma juhtrauast kinni vähemalt ühe käega. Mopeedijuht peab sõites juhtrauast kinni hoidma kahe käega, välja arvatud käega hoiatusmärguandmise ajal, kui juhtrauast võib kinni hoida ühe käega.
- (3) Teel jalgrattaga, kergliikuriga ja pisimopeediga sõites peab alla 16-aastane juht kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.
- (4) Kui kergliikurile ei ole selle ehituslikke iseärasusi arvestades võimalik paigaldada LS § 87 lõike 3 kohaselt nõutud tulesid, peab kergliikurijuht pimedal ajal või halva nähtavuse korral jalgteel, kõnniteel, jalgrattateel ning jalgratta- ja jalgteel liikudes kasutama valgusallikat. Sõiduteel liikumine on pimedal ajal või halva nähtavuse korral ilma LS § 87 lõike 3 kohaste tuledeta keelatud.

§ 32. Jalgratta, kergliikuri, pisimopeedi ja mopeedi asukoht teel

- (1) Jalgratta ja pisimopeediga tohib sõita:
 - 1) jalgrattarajal;
 - 2) jalgrattateel;
 - 3) jalgratta- ja jalgteel;
 - 4) sõiduteel selle parema ääre lähedal, välja arvatud LS § 48 lõike 1 kohase vasak- või tagasipöörde ajal;
 - 5) teepeenral.
- (2) Kui jalgrattaga sõiduteel, teepeenral või jalgrattarajal sõitmine on selle seisukorra või liiklusolude tõttu oluliselt raskendatud ja puudub ka käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 või 3 nimetatud tee, tohib jalgrattaga sõita jalgteel ja kõnniteel.
- (3) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule tohib jalgteel ja kõnniteel sõita:
 - 1) liikumispuudega jalgrattur;

- 2) pisimopeedi liikumispuudega juht;
- 3) alla 13-aastane jalgrattur üksi või koos kuni kahe jalgratturist saatjaga;
- 4) väikelast selleks ettenähtud istmel või järelhaagises sõidutav jalgrattur;
- 5) jalgratta või pisimopeediga tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik ja kiirabitöötaja.

(4) Kergliikuriga tohib sõita:

- 1) jalgrattarajal;
- 2) jalgrattateel;
- 3) jalgratta- ja jalgteel;
- 4) jalgteel;
- 5) kõnniteel.

(5) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tee või teeosa puudub või selle seisukorra või liiklusolude tõttu on seal sõitmine oluliselt raskendatud, tohib kergliikuriga sõita sõidutee parema ääre lähedal või teepeenral.

(6) Kaherattalise mopeediga tohib sõita:

- 1) sõiduteel;
- 2) jalgrattarajal;
- 3) jalgrattateel.

(7) Kolme- ja neljarattalise mopeediga tohib sõita sõiduteel.

(8) Jalgrattur, kergliikurijuht ja pisimopeedijuht peavad vahetus läheduses olevast jalakäijast möödumisel sõitma kiirusega, mis ei erine oluliselt jalakäia kiirusest ja mis võimaldab jalakäijast ohutult mööduda. Tööülesandeid täitev politseiametnik, abipolitseinik ja kiirabitöötaja peavad jalakäijast mööduma ohutult.

(9) Jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht võivad mööduda seisvast või aeglaselt liikuvast sõidukist paremalt, kui selleks on piisavalt ruumi ja selle sõiduki juht ei ole andnud märku parempöördeks.

§ 32¹. Tee ületamise nõuded

(1) Sõiduteega lõikumise kohale mööda jalgteed, kõnniteed, jalgratta- ja jalgteed või jalgrattateed lähenevad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht peavad vähendama kiirust ning ületama sõidutee jalakäija tavakiirusega.

(2) Jalgteel, kõnniteel, jalgratta- ja jalgteel ning jalgrattateel piiratud nähtavusega teede lõikumiskohale lähenedes ja seda ületades peavad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht vähendama kiirust, et ta suudaks seisma jääda sõiduki eespoolse nähtavusulatuse piires ning teel oleva võimaliku takistuse ees.

(3) Ülekäigurajal või ülekäigukohal võib sõidutee ületada ka jalgrattaga, kergliikuriga või pisimopeediga sõites, kuid jalgratturil, kergliikurijuhil ega pisimopeedijuhil ei ole sõidukijuhi suhtes eesõigust, välja arvatud juhul, kui jalgrattur, kergliikurijuht või pisimopeedijuht ületab ülekäigurajal või ülekäigukohal sõiduteed, millele sõidukijuht pöörab. Ülekäigurajal või ülekäigukohal peab jalgrattaga, kergliikuriga või pisimopeediga sõitma jalakäija tavakiirusega.

(4) Mopeedijuht ei tohi ülekäigurajal ega ülekäigukohal sõiduteed ületada sõites.

§ 32². Tee andmise kohustus

(1) Jalgrattatee ja sõidutee reguleerimata lõikumiskohas, välja arvatud parkla, õueala, puhkekoha ja teega külgneva ala juurdesõidutee lõikumiskohas, peavad jalgrattur, kergliikurijuht, pisimopeedijuht ja mopeedijuht andma teed teel liiklejale, kui tee andmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega seatud teisiti.

(2) Jalgratta- ja jalgteel ning sõidutee reguleerimata lõikumiskohas, välja arvatud parkla, õueala, puhkekoha ja teega külgneva ala juurdesõidutee lõikumiskohas, peavad jalgrattur, kergliikurijuht ja pisimopeedijuht andma teed teel liiklejale, kui tee andmise kohustus pole liikluskorraldusvahenditega seatud teisiti.

(3) Juht peab jalgratta- ja jalgteel ning jalgrattateel andma teed trammi- või bussipeatuses ühissõidukile minevale või sellelt tulevale jalakäijale.

§ 87. Jalgrattale, kergliikurile ja pisimopeedile esitatavad nõuded

(1) Jalgrattal ja pisimopeedil peab olema:

- 1) töökorras pidur ja signaalkell;
- 2) ees valge ja taga punane ning vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane või valge helkur.

(1¹) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule peab pisimopeed vastama ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses ([EL nr 168/2013](#)) sätestatud nõuetele.

(1²) Kergliikuri valmistajakiirus ei tohi olla suurem kui 25 kilomeetrit tunnis ja kergliikuri, välja arvatud tasakaaluliikuri mootori suurim võimsus ei tohi ületada ühte kilovatti.

(2) Kergliikuril peab olema:

- 1) töökorras pidur või pidurdamist võimaldav süsteem;
- 2) tasakaaluliikuril iseeneslikku liikumist takistav seade;
- 3) signaalkell, välja arvatud juhtrauata kergliikuril;
- 4) ees valge ja taga punane ning külgedel kollane, punane või valge helkur või tuli, välja arvatud juhtrauata kergliikuril.

(3) Jalgrattal, kergliikuril ja pisimopeedil peab põlema pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites ees valge ja taga punane tuli.

(4) Kahe rattalise jalgratta ja kergliikuri suurim lubatud laius on 0,8 meetrit ning kolme ja enama rattaga jalgratta ja kergliikuri suurim lubatud laius on 1,25 meetrit. Jalgrattaga võib vedada üheteljelist kuni 50 kilogrammise täismassiga jalgrattahaagist.

(4¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuetele mittevastavaid sõidukeid võib liikluses kasutada tee omaniku nõusolekul ja tingimustel.

(5) Pisimopeed ja kergliikur peavad vastama valmistaja tehnonõuetele.

§ 148. Jalgratturile ja pisimopeedijuhile esitatavad nõuded

(1) Jalgratast tohib iseseisvalt sõiduteel juhtida vähemalt kümneaastane isik, kes on omandanud jalgratturi kvalifikatsiooni. 10–15-aastaselt isikul peab sõiduteel sõitmiseks olema jalgratta juhtimisõigus. Jalgratta juhtimisõigust tõendavaks dokumendiks on jalgrattajuhiluba või tõendatakse jalgratta juhtimisõigust liiklusregistri andmete alusel. Seadusliku esindaja või viimase nõusolekul muu täiskasvanud isiku vahetu järelevalve all võib sõiduteel jalgratast juhtida vähemalt kaheksa-aastane isik. Käesoleva lõike nõuded ei laiene õuealal liiklevale jalgratturile.

(2) Pisimopeedi võib juhtida vähemalt 14-aastane isik. 14- ja 15-aastaselt pisimopeedijuhil peab olema jalgratta juhtimisõigus.

(2¹) Kui juhil on kaasas isikut tõendav dokument, ei ole Eestis väljastatud jalgrattajuhiloa kaasaskandmine kohustuslik, kui jalgratturi või pisimopeedijuhi andmed on kantud liiklusregistrisse. Kui jalgratturi või pisimopeedijuhi andmeid ei ole kantud liiklusregistrisse, peab tal olema kaasas jalgrattajuhiluba ning ta peab selle käesoleva paragrahvi lõigetes 1 või 2 nimetatud juhtimisõiguse tõendamiseks esitama politseiametniku või teise isiku nõudel, kelle pädevus selleks tuleneb seadusest.

(3) Pisimopeedijuhi kvalifikatsioon peab vastama [jalgratturi kvalifikatsioonile](#).

§ 148¹. Kergliikurijuhile esitatavad nõuded

Sõiduteel kergliikuriga sõitmisel kohaldatakse kergliikurijuhile LS §-s 148 jalgratturi vanusele ja kvalifikatsioonile ning juhtimisõiguse tõendamisele sätestatud nõudeid.

JUHI LIIKLUSREEGLID

§ 33. Juhi üldkohustused

(1) Juht peab olema tähelepanelik teel ja teeservas seisva või liikuva vähekaitstud liikleja (jalakäija, jalgrattur ja muu selline) suhtes ning vältima tema ohustamist ja talle kahju tekitamist.

(2) Juht on kohustatud:

1) enne sõidu alustamist veenduma, et tema tervises seisund lubab sõidukit juhtida;

2) enne sõidu alustamist veenduma sõiduki korrasolekus ja jälgima seda teel olles;

3) enne sõidu alustamist veenduma, et tuled ja registreerimismärgid ning juhi vaatevälja jäävad sõiduki aknad ja tahavaatepeeglid on puhtad;

4) enne sõidu alustamist veenduma, et tahavaatepeeglid ja iste on õigesse asendisse seatud;

5) enne sõidu alustamist veenduma, et tal on kaasas sõiduki juhtimiseks nõutavad dokumendid;

6) enne sõidu alustamist veenduma, et tema ja sõitjad kasutavad nõuetekohaselt turvavahendeid, ja mitte sõidutama sõitjat, kes pole seda nõuet täitnud;

7) enne sõidu alustamist veenduma, et temal ja sõitjatel on peatoed reguleeritud selliselt, et need toetaks pead kuklast, ja mitte sõidutama sõitjat, kes pole seda nõuet täitnud, kui sõidukis peavad peatoed olema;

8) enne paigalt liikuma hakkamist, manöövri või sõiduki seismajäämise alustamist veenduma, et see on ohutu ega takista või ohusta teisi liiklejaid ning teel töötajaid;

8¹) veenduma, et sõidukile paigaldatud lisaseadmed ei ohusta inimesi, ei riku keskkonda, ei põhjusta varalist kahju ega takista liiklust, ning võtma meetmeid lisaseadmetest lähtuva ohu kõrvaldamiseks;

9) kui sõiduki suhtes on kohustuslik sõlmida vastutuskindlustusleping, enne sõidu alustamist veenduma sõiduki suhtes sõlmitud kohustusliku vastutuskindlustuslepingu kehtivuses (edaspidi *liikluskindlustuse leping*) ja selle alusel väljastatud poliisi olemasolus või automaatse liikluskindlustuse kehtivuses;

10) juhtrauaga mootorratta ja mopeedi juhtimisel hoidma juhtrauast kinni kahe käega, välja arvatud käega hoiatusmärguandmise ajal, kandma peas kinnirihmatud motokiivrit ja mitte sõidutama sõitjat, kes pole viimast nõuet täitnud;

11) mootorratta, maastikusõiduki, traktori, mopeedi, pisimopeedi, kergliikuri või jalgrattaga teel sõitma nii, et kõik rattad toetuksid pidevalt teepinnale.

(3) Sõidukis, millel on turvavööd, peab juht olema sõidu ajal turvavööga nõuetekohaselt kinnitatud.

(4) Mootorrattaga ja mopeediga sõitmisel peab juht kandma kinnirihmatud motokiivrit.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud nõue ei kehti kinnise kerega kolme- ja neljarattalisele mootorrattale ja mopeedile, millele on valmistaja paigaldanud turvavööd ja istmed.

(6) Juhil ei pea turvavöö olema kinnitatud:

1) jääteel sõites;

2) kui tema tööülesande täitmine on seotud peatustega, mille vahemaa ei ületa 100 meetrit või

3) kui tal on kaasas LS [§ 101 lõike 9¹](#) kohane [arsti kirjalik otsus](#) temal turvavöö kasutamise vastunäidustuse kohta.

(7) B-, C-, D- ja T-kategooria mootorsõiduki juht peab halva nähtavuse korral ja pimedal ajal asulavälisel teel hädapeatamise korral autost või traktorist sõiduteele väljumisel ja sõiduteel viibimisel kandma ohutusvesti.

(8) Mootorsõiduki- ja trammijuht peab tundma esmaabivõtteid.

(9) Juht peab võimaldama politseiametnikul kasutada mootorsõidukit, välja arvatud eriotstarbelist mootorsõidukit, sõiduks sündmuskohale, loodusõnnetuse piirkonda või vältimatu arstiabi vajaja toimetamiseks raviasutusse.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 9 sätestatud ei kohaldata ametikohustusi täitva välisriigi diplomaatilise esindaja, konsulaarametniku, erimissiooni ja rahvusvahelise organisatsiooni esindaja ning välisriigi diplomaatilise esinduse ja konsulaarasutuse, erimissiooni ja rahvusvahelise organisatsiooni esinduse töötaja suhtes.

(11) Juhil on keelatud:

1) tegeleda juhtimise ajal toimingutega, mis võivad segada juhtimist või liiklusolude tajumist, sealhulgas kasutada telefoni ilma käsi vabaks jätva vahendita, sõiduki liikumise ajal hoida telefoni käes;

2) joobeseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis või liiklusohhtlikus tervise seisundis juhtida sõidukit või anda juhtimist üle sellises seisundis isikule;

3) anda mootorsõiduki ja trammi juhtimist üle isikule, kellel puudub selle sõiduki juhtimisõigust tõendav dokument;

4) sõidutada sõitjat, kes ei ole LS [§ 30 lõike 1](#) kohaselt turvavööga kinnitatud või ei kasuta [§ 30 lõike 4](#) või [§ 36 lõike 6](#) kohast turvavarustust, kui tegemist ei ole hädaseisundiga.

(12) Ühissõidukijuht ei tohi sõiduki ust avada enne sõiduki seismajäämist ega alustada sõitu enne kõigi sõitjate sisenemist ning uste täielikku sulgumist.

§ 34. Sõitjate- ja veosevedu

(1) Sõitjaid ja veoseid tohib vedada ainult viisil, mis ei takista sõiduki juhtimist ega piira juhi vaatevälja, ei varja sõiduki tulesid, registreerimis- ja tunnusmärke ega juhi märguandeid.

(2) Sõitjaid tohib vedada ainult valmistaja poolt sõidukis ettenähtud kohtadel ja viisil. D1E-alamkategooria autorongi koosseisus olevat haagist ei tohi kasutada sõitjate veoks. Sõitjate veoks kohandatud veoauto veoseruumis või kastis tohib isik sõita vaid saarel, välja arvatud püasustusega väikesaarte seaduse tähenduses suursaarel, kasutatavas veoautos tingimusel, et selle jaoks on veoseruumis või kastis allpool luukide ülemist serva istumiseks tagatud sobiv, ohutu ning kinnihoidmist võimaldav koht, kusjuures suurim lubatud sõidukiirus ei tohi ületada 40 kilomeetrit tunnis.

(6) Veos peab vastavalt oma eripärale ja pakendamisele olema paigutatud, kinnitatud ja kaetud nii, et see ei ohusta inimest ega keskkonda, ei põhjusta varalist kahju ega takista liiklust.

(7) Sõites estakaadi, viadukti, elektri- või sideliini või muu sellise alt läbi, peab juht alati veenduma, et see on ohutu.

(8) Sõiduki, autorongi ja masinrongi üksainuski mõõde veosega või veoseta ei tohi ületada LS § 80 lõike 3 alusel kehtestatud nõudeid.

(11) Autorongi või masinrongi koosseisus oleva haagise tegelik mass ei tohi ületada haagise suurimat massi, mis on veduki registreerimisel määratud.

(12) Sõiduki tegelik mass ei tohi ületada registrimassi ja mis tahes telje koormus registriteljekoormust, kui selle kohta ei ole LS § 34¹ alusel kehtestatud korras välja antud eriluba.

(13¹) Veose paigutamisel arvestatakse, et selle mass on sõidukil jaotatud võimalikult ühtlaselt ja veos moodustab ühtse terviku, raskuskese on võimalikult madalal, välditud on nihkumine ning teravad otsad on suunatud tahapoole.

(13²) Veose kinnitamiseks kasutatavad kinnitusvahendid peavad vastama kinnitusvahenditele esitatud nõuetele, olema kasutusotstarbele vastavad, terved, töökorras ning piisavalt tugevad, et hoida veost paigal ja koos.

(15) Pukseeritava seadme vedu toimub LS § 63 alusel kehtestatud korras.

§ 35. Juhi kohustused jalakäija, jalgratturi, kergliikurijuhi, mopeedijuhi, pisimopeedijuhi ja robotliikuri ohutuse tagamisel

(1) Juht ei tohi oma tegevusega ohustada jalakäijat, kergliikurijuhti, robotliikurit ega jalgratturit. Eriti tähelepanelik peab juht olema lapse, vanuri ning haigustunnustega, liikumispuudega ja pimeda inimese suhtes.

(2) Lisaks LS § 17 lõikes 5 sätestatule peab juht andma teed jalakäijale:

1) tagurdades;

2) kes lõpetab sõidutee ületamist, kuigi juhile on süttinud foori lubav tuli või reguleerija on andnud liikumist lubava märguande.

(3) Juht peab igal pool andma teed valge kepiga või juhtkoeraga liikuvale pimedale jalakäijale.

(4) Reguleerimata ülekäigurajale lähenedes peab juht sõitma sellise kiirusega, mis on piisavalt väike, et mitte ohustada jalakäijat, kes on astunud või astumas ülekäigurajale. Vajaduse korral peab juht seisma jääma, et võimaldada jalakäijal sõiduteed ületada.

(5) Kui reguleerimata ülekäiguraja ees on pärisuunavööndis kõrvalrajal seisma jäämas või jäänud sõiduk, ei tohi juht sellest sõidukist mööduda vahetult enne ülekäigurada ega ülekäigurajal, vaid peab ülekäiguraja ees seisma jääma. Ülekäigurajale tohib juht sõita pärast seda, kui ta on veendunud, et ta ei ohusta ülekäigurajale astunud või astuvat jalakäijat.

(6) Kui reguleerimata ülekäiguraja ees seisma jäänud sõiduki ja ülekäigurajale läheneva sõiduki vahele jääb vaba sõidurada, ei pea juht ülekäiguraja ees seisma jääma, kuid peab arvestama käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatut.

(7) Kui vastassuunavööndi poolel on reguleerimata ülekäiguraja nähtavus piiratud seisva sõiduki või muu takistuse tõttu, peab juht sõidu jätkamisel olema eriti ettevaatlik, et mitte ohustada ülekäigurajal olevat jalakäijat.

(8) Ülekäigurajale tohib sõita vaid siis, kui juht on kindel, et tal ei tule sellel seisma jääda.

(9) Ülekäigurajal ei tohi juht tagasi pöörata.

(10) Kui foorituli või reguleerija märguanne keelab juhil sõita reguleeritavale ülekäigurajale, peab juht seisma jääma stoppjoone või stoppjoonemärgi ees, nende puudumisel ülekäiguraja ees.

(11) Kui reguleeritav ülekäigurada tuleb ületada kõrvalepöörde lõpul, võib juht juhul, kui tema sõidusuunas pole stoppjoont või stoppjoonemärki, ülekäiguraja ületada, andes teed lubava fooritule ajal sõiduteed ületavale jalakäijale, jalgratturile, kergliikurijuhile, pisimopeedijuhile ja robotliikurile.

(12) Kui jalgtee, jalgrattatee või jalgratta- ja jalgtee reguleeritav lõikumiskoht tuleb ületada kõrvalepöörde lõpul, võib juht juhul, kui tema sõidusuunas pole stoppjoont või stoppjoonemärki, nimetatud lõikumiskoha ületada, andes teed lubava fooritule ajal sõiduteed ületavale jalakäijale, jalgratturile, kergliikurijuhile, pisimopeedijuhile, mopeedijuhile ja robotliikurile.

§ 36. Lapse ohutust tagavad lisanõuded

(1) Juht peab arvestama, et lapse areng ei võimalda veel liiklusolusid terviklikult hinnata.

(2) Nähes teel või tee ääres last või seisvat bussi, millel on [lasterühma tunnusmärk \(kood 114\)](#) ja põlevad ohutuled, peab juht olema eriti tähelepanelik ja sõitma kiirusega, mis võimaldab ohtu vältida.

(3) Asulavälisel teel laste juhuveol kasutatavas bussis võib alla 18-aastaseid istuvaid lapsi vedada üksnes turvavööga varustatud istekohtadel ning seisvate laste vedu on keelatud.

(4) Sõitjateveol, mille eesmärgiks on laste vedu, kasutataval bussil peab esi- ja tagaosas olema lasterühma tunnusmärk ning peatuse ajal peavad põlema ohutuled. Bussijuht ja laste saatja peavad tagama laste bussi sisenemise ja bussist väljumise ning sõidutee ületamise ohutuse.

(5) Juht peab andma teed sõiduteed ületavatele lastele lasterühma saatja märguandel.

(5¹) Sõiduautos ja veoautos ei tohi alla kolmeaastast last sõidutada istekohal, millel puudub turvavöö. Sõiduauto esiistmel tohib last sõidutada ainult siis, kui ta on turvavöö või turvaseadme abil nõuetekohaselt kinnitatud. Veoauto esiistmel, millel puudub turvavöö, tohib sõidutada vähemalt kolmeaastast last pikkusega üle 150 sentimeetri.

(6) Kui lapse pikkus ei võimalda teda sõiduki või turvavöö tootja nõuete kohaselt kinnitada sõiduki turvavööga, tuleb lapse sõidutamisel sõidukis, millel on turvavööd, kasutada tema pikkusele ja kaalule sobivat turvaseadme tootja nõuete kohaselt kinnitatud turvaseadet. Seljaga sõidusuunas paigaldatud turvaseadet ei tohi lapse sõidutamisel kasutada istekohal, mis on varustatud rakendusvalmis esiturvapadjaga.

(7) Autos, välja arvatud buss, ei tohi last süles hoides sõidutada. Bussis, välja arvatud selle esiistmel või esimesel istmereal, tohib täiskasvanud sõitjal süles olla üks alla kolmeaastane laps tingimusel, et last süles hoidev sõitja on turvavööga sõiduki või turvavöö tootja nõuete kohaselt kinnitatud. Erandina tohib bussis, välja arvatud esiistmel või esimesel istmereal, täiskasvanud sõitjal, kelle turvavöö ei ole kinnitatud, süles olla üks alla seitsmeaastane laps.

(8) Kui laste sõidutamisel sõiduauto tagaistmel kahe lapse turvaseadme tõttu keskmise turvaseadme paigaldamine ei ole võimalik, tuleb vähemalt kolmeaastase lapse kinnitamiseks keskmisel istekohal kasutada vähemalt täiskasvanu turvavöö vöörihma.

(9) Takso tagaistmel alla kolmeaastase lapse sõidutamisel ei ole lapse turvaseadme kasutamine kohustuslik. Alla kolmeaastast last tohib takso tagaistmel sõidutada täiskasvanud sõitja süles tingimusel, et last süles hoidev sõitja on turvavööga nõuetekohaselt kinnitatud ja tema süles on üks laps. Vanemate kui kolmeaastaste laste sõidutamisel takso tagaistmel tuleb vähemalt üks laps

kinnitada turvavöö padja ja sõltuvalt lapse kasvust kas täiskasvanu turvavöö või ainult selle vöörihmaga või muu nõuetekohase turvaseadmega. Ülejäänud laste sõidutamisel takso tagaistmel tuleb kasutada vähemalt täiskasvanu turvavöö vöörihma.

(10) Alla 12-aastast last ei tohi sõidutada mopeedi ega mootorratta tagaistmel.

§ 37. Juhi kohustused ühissõidukiraja kasutamisel ja ühissõidukile eesõiguse andmisel

(1) Ühissõidukirajal võib sõita ühistranspordiseaduse kohast liinivedu teostava ühissõidukiga, sõitjat vedava [ühistranspordiseaduse § 64 lõike 2](#) nõuetele vastava taksoga ja sõitjat vedava bussiga.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib ühissõidukirajal sõita eritalituse sõidukiga, kui täidetakse tööülesandeid, täiselektrilise mootorsõidukiga ning muu sõidukiga, kui seda lubab asjakohane liikluskorraldusvahend.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatata sõiduki juhile on keelatud ühissõidukiraja kasutamine, välja arvatud järgmistel juhtudel ja korras:

1) ühissõidukirajale, mis on pärisuunalise sõidutee pärisuunavööndi serval ega ole muust sõiduteest pidevjoonega eraldatud, võib reastuda vahetult enne pööret või seismajäämist sõitjate peale- või mahaminekuks tingimusel, et see ei sega liinivedu teostavat ühissõidukit. Sellisele ühissõidukirajale võib sõita pöörde lõpetamisel, kuid seejärel tuleb sealt kohe lahkuda;

2) ühissõidukirajaga teel olevast ühissõidukirajast tohib kohas, kus liikluskorraldusvahend seda ei keela, ainult risti üle sõita;

3) ümberpõikeks, kui see ei sega liinivedu teostavat ühissõidukit ning pärisuunavööndis puuduvad muud sõidurajad, kuid seejärel tuleb sealt kohe lahkuda.

(4) Asulateel, kus suurim lubatud kiirus on kuni 50 kilomeetrit tunnis, peab juht andma teed tähistatud peatusest välja sõitvale D-kategooria ühissõidukile.

§ 38. Juhi ja sõitja kohustused sõiduki peatamisel liiklusjärelvalve teostaja poolt

(1) Juht on kohustatud sõiduki peatama, kui selleks on kehtestatud korras märguande andnud politseiametnik, abipolitseinik või muu isik, kelle pädevus selleks tuleneb seadusest või seaduse alusel antud muust õigusaktist. Kui liiklusjärelvalve teostaja pole peatumiseks kohta näidanud, peab juht peatama sõiduki sõidutee parempoolsel teepeenral, selle puudumisel sõidutee parempoolse ääre lähedal.

(2) Mootorsõiduki- ja trammijuhil peavad olema kaasas ning ta peab esitama liiklusjärelvalve teostaja nõudel LS [§-s 88](#) ja [§ 145 lõikes 2](#) loetletud dokumendid.

(3) Riikliku järelvalve teostamiseks vajalikud dokumendid peab mootorsõidukijuht andma liiklusjärelvalve teostajale juhikohalt lahkumata, autost läbi avatud küljeakna. Juht ja sõitja peavad jääma oma kohale ja võivad sõidukist lahkuda ainult liiklusjärelvalve teostaja loal või korraldusel.

(4) Kui sõidukil on kohustuslik sõidumeerik ja kiiruspiirik, peab juht võimaldama teostada riiklikku järelvalvet nimetatud seadmete olemasolu, töökorras oleku, paigaldusplaatide, plommide ning sõidumeeriku salvestuslehtede või salvestusandmete alusel sõidu- ja puhkeaja nõuetest kinnipidamise üle. Digitaalse sõidumeeriku korral peab juht võimaldama liiklusjärelvalve teostajal kasutada kontrollikaarti.

(5) Juht peab võimaldama kontrollida sõiduki vastavust tehnonõuetele ja varustusele.

(6) Juhil on õigus nõuda liiklusjärelvalve teostajalt ametitunnistuse või muu tema pädevust tõendava dokumendi esitamist ja teha sellelt vajalikke märkmeid.

§ 200. Sõiduki peatamine ja tehnonõuetele vastavuse kontroll liiklusjärelvalve teostamisel

(1) Peatamise märguande juhile annab liiklusjärelvalve teostaja:

- 1) käega (sauaga, helkurkettaga, punase märgutulega);
- 2) politseivärvides alarmsõidukist käesoleva lõike punktis 1 loetletud märguannetega või valjuhääldi kaudu;
- 3) ees sõitva sõiduki juhile taga sõitvalt alarmsõidukilt ühel ajal sinise ja punase töötava vilkuriga;
- 4) tsiviilvärvides alarmsõidukist sisselülitatud sinise ja punase vilkuriga või sisselülitatud sinise ja punase märgutulega, andes vajaduse korral lisaks valjuhääldi kaudu korralduse sõiduki peatamiseks.

(2) Kui liiklusjärelvalve teostaja on tõstnud käe üles ja osutab peatumiskohta, peab juht kohe peatuma osutatud kohal. Kui liiklusjärelvalve teostaja pole kohta näidanud, tuleb peatuda parempoolsel teepeenral, selle puudumisel sõidutee parempoolse ääre lähedal.

(5) Sõiduk tuleb peatada selliselt, et juhil oleks võimalik seisma jääda parempoolsel teepeenral, selle puudumisel sõidutee parempoolse ääre lähedal, nii et see ei ohustaks ega takistaks liiklust.

(6) Sõiduki peatamine peab olema võimalikult lühiajaline.

§ 39. Juhi märguanded

(1) Juht peab andma suunamärguande vastavalt liiklusolukorrale õigel ajal, kuid mitte hiljem kui kolm sekundit enne sõidu, manöövri või sõiduki peatamise alustamist. Suunatulemärguanne peab jätkuma manöövri ajal ja tuleb lõpetada kohe pärast manöövrit, käega märguande andmise võib lõpetada vahetult enne sõidu alustamist, manöövrit või sõiduki peatamist. Juht peab pärast suunamärguannet veenduma, et talle antakse teed ja et sõidu jätkamine on ohutu.

(2) Juht, kelle sõiduki ehituses pole suuna- või stopptulesid ette nähtud, kelle sõiduki suuna- või stopptuled on rikkis või sõitmisel töötavate ohutuledega, peab andma märku käega järgmiselt:

- 1) paremsuunamärguandeks tõstma õla kõrgusele kõrvale sirge parema käe või kõverdama õla kõrgusele tõstetud vasaku käe küünarnukist täisnurgi ülespoole;
- 2) vasaksuunamärguandeks tõstma õla kõrgusele kõrvale sirge vasaku käe või kõverdama õla kõrgusele tõstetud parema käe küünarnukist täisnurgi ülespoole;
- 3) pidurdamismärguandeks liigutama kõrvale tõstetud sirget kätt üles-alla.

(3) Helisignaali võib juht anda vaid ohu tekkimisel ja väljaspool asulat ka liikleja tähelepanu äratamiseks.

(4) Tulesid võib juht vilgutada ainult liikleja tähelepanu äratamiseks.

(5) Hoiatusmärguande andmine ei anna juhile eesõigust.

(6) Seisval sõidukil peavad põlema ohutuled:

- 1) asulavälisel sõiduteel või teepeenral pimedal ajal või halva nähtavuse korral, kui kas või üks ääretuli ei põle;
- 2) liiklusõnnetuse korral;
- 3) hädapeatamise korral.

(7) Sõitval sõidukil peavad põlema ohutuled pimedal ajal või halva nähtavuse korral, kui üks lähituli või vähemalt üks tagumine ääretuli ei põle.

(8) Ohukolmnurka peab mootorsõiduki, välja arvatud mopeedi ja kahe rattalise külghaagiseta mootorratta juht kasutama:

- 1) ohutulede puudumisel käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhtudel;
- 2) ohutulede puudumisel või nende rikke korral käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud juhul, kinnitatuna sõidukile tagantpoolt nähtavale kohale;
- 3) sõltumata ohutulede olemasolust, kui hädapeatatud või liiklusõnnetuses osalenud sõiduk asub sõiduteel halva või piiratud nähtavusega kohas või kui veos on niisuguses kohas sõiduteele kukkunud või sinna voolanud.

(9) Ohukolmnurk tuleb teele panna sõidukile mitte lähemale kui 25 meetrit asulas ja 50 meetrit väljaspool asulat, aga sellisele kaugusele, et ohukolmnurk oleks hajutatud päevavalguse tingimustes nähtav asulas vähemalt 50 meetri kauguselt ja väljaspool asulat vähemalt 100 meetri kauguselt. Hädapeatamise või liiklusõnnetuse korral ristmikul võib ohukolmnurk olla nimetatud kaugustest lähemal, asudes suurema ohu suunas kaugusel, mis võimaldab teistel juhtidel ohtu õigel ajal märgata. Ohukolmnurgaga koos võib juht kasutada vilkuvat kollast tuld.

§ 40. Tulede kasutamise üldnõuded

(1) Sõidu ajal peavad mootorsõidukil põlema lähi- või kaugtuled ning ääre- ja numbrituled. Trammil peavad sõidu ajal põlema lähi- ja ääretuled. Haagisel peavad sõidu ajal põlema ääre- ja numbrituled.

(2) Valge ajal võib lähitulede asemel kasutada päevatulesid. Päevatuled võivad põleda ilma ääre- ja numbrituledeta.

(3) Autorongil (välja arvatud autorong, mille veduk on B-kategooria auto) ja masinrongil, millel puuduvad ees ülemised ääretuled, peab veduki kabiini või kere esiosa kohal olema valgustatud autorongi tunnusmärk.

(4) Halva nähtavuse korral või pimedal ajal valgustamata teel peatatud või pargitud mootorsõidukil ja selle haagisel peavad põlema ääre- ja numbrituled. Asulavälisel teel tuleb lisaks kasutada ka ohutulesid.

(5) Halva nähtavuse korral või pimedal ajal valgustamata asulavälisel teel peatatud või pargitud sõidukil ei tohi põleda lähi-, kaug- ega udutuled. Asulateel peatatud sõidukil ei tohi põleda kaug- ega udutuled, välja arvatud juhul, kui udutulesid kasutatakse lähitulede asemel. Asulateel pargitud sõidukil ei tohi põleda lähi-, kaug- ega udutuled. Asulatee vasakul teepoolel peatatud sõidukil ei tohi põleda ka lähituled.

(6) Asulas võib käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ääretulede asemel kasutada mõlema- või liiklusepoolseid seisutulesid juhul, kui:

- 1) mootorsõiduk ei ole üle kuue meetri pikk ega üle kahe meetri lai;
- 2) mootorsõiduk on ilma haagiseta.

(7) Käesoleva paragrahvi lõigete 4 ja 6 nõuded ei laiene peatatud ja pargitud sõidukile, mis asub:

- 1) teel, mis on valgustatud nii, et sõiduk on piisavalt kaugele näha;
- 2) väljaspool sõiduteed ja kattega teepeenart;
- 3) asulas sõidutee ääres, kui on tegemist jalgratta, pisimopeedi, mopeedi või kahe rattalise külghaagiseta mootorrattaga, millel puudub aku;
- 4) õuealal.

§ 41. Kaugtulede kasutamine

- (1) Kaugtulesid võib kasutada sõidul pimedal ajal või halva nähtavuse korral.
- (2) Kui möödasõitu alustades ollakse piisavalt lähedal ees liikuvale sõidukile, võib möödasõidu kavatsusest anda märku kaugtulede lühiajalise vilgutamisega.
- (3) Kaugtulesid ei tohi kasutada, kui:
 - 1) tee valgustus tagab nähtavuse vähemalt 300 meetri ulatuses;
 - 2) vastutulevast sõidukist ollakse sellisel kaugusel, et võidakse selle juhti pimestada;
 - 3) kaugtuled hakkavad valgustama ees sõitvat sõidukit;
 - 4) kaugtuled võivad pimestada teist sõidukijuhti, kaasa arvatud tee läheduses liikuva vee- või raudteesõiduki juhti. Raudteesõiduki juhti ei tohi pimestada ka raudteeülesõidukoha ees raudtee ületamise võimalust oodates.

§ 42. Udutulede kasutamine

- (1) Eesmised udutuled võivad põleda sõidu ajal koos esituledega udust või sajast põhjustatud halva nähtavuse korral.
- (2) Eesmisi udutulesid võib kasutada ka LS § 40 lõikes 1 nimetatud juhul lähitulede asemel.
- (3) Tagumisi udutulesid võib kasutada sõidu ajal ainult asulavälisel teel udust või sajast põhjustatud halva nähtavuse korral või kui sõidutuulest ülestõstetud lumi, tolm või pori halvendab oluliselt tulede nähtavust tahapoole.

§ 43. Töötulede kasutamine

Sõidukile paigaldatud lisatuled, mis on ette nähtud töökoha valgustamiseks, võivad põleda ainult seoses tööülesande täitmisega. Need ei tohi pimestada teist juhti.

§ 44. Kollane vilkur

- (1) Kollane vilkur peab olema paigaldatud ning olema sisse lülitatud:
 - 1) teehoiuülesandeid ja teel möödapääsmatuid tööülesandeid täitval sõidukil (edaspidi *hooldussõiduk*);
 - 2) LS § 34¹ lõike 7 alusel kehtestatud õigusakti kohaselt [eriveol](#) kasutataval sõidukil;
 - 3) robotliikuril LS § 151³ lõikes 6 sätestatud juhul.
- (2) Kui on oht, et teised liiklejad sõidukit piisavalt aegsasti ei märka või kui sõiduk kujutab ohtu või takistab teisi liiklejaid, võib kollane vilkur olla paigaldatud ning sisse lülitatud teel liiklevale või teel töid teostavale sõidukile järgmiste toimingute ja olukordade puhul:
 - 1) abi osutamise toimingud teel selleks ettenähtud mootorsõidukiga;
 - 2) sõitmine põllumajandus- või metsatööstustraktoriga ja piiratud kiirusega sõidukitega või nende veetavate järeelhaagistega, mis on koos koormaga laiemad kui 2,55 meetrit;
 - 3) sõitmine mootorsõidukiga, mille valmistajakiirus ei ületa 40 kilomeetrit tunnis.

§ 45. Sõiduki asukoht sõites

- (1) Teekattemärgistega sõiduradeks jaotatud sõiduteel tuleb sõita sõiduraja piirides.
- (2) Kahesuunalise liiklusega sõiduteel, mille kogulaiuses on kolm teekattemärgistega tähistatud sõidurada, ei tohi sõita äärmisele vasakpoolsele ehk vastassuunarajale. Keskmist rada võib kasutada ainult möödasõiduks või ümberpöikeks ning seda tuleb kasutada ümberreastumiseks enne vasak- või tagasipööret.
- (3) Kahesuunalise liiklusega sõiduteel, mille kogulaiuses on neli või enam sõidurada, ei tohi sõita vastassuunavööndis.
- (4) Kahesuunalise tee sõidusuundi eraldavast ohutussaarest või muust sellisest rajatisest tuleb mööduda paremalt.
- (5) Sõidukiga, mille suurim kiirus ei tohi ületada 40 kilomeetrit tunnis või mis muul liiklusvoost sõltumatu põhjusel ei saa sõita nimetatud kiirusest kiiremini, tuleb sõita äärmisel parempoolsel rajal. Nimetatud nõue ei kehti järgmistel juhtudel:
 - 1) kui sõidetakse mööda eesliikuvast sõidukist;
 - 2) kui valmistatakse vasak- või tagasipöördeks;
 - 3) hooldussõidukitele tööülesannete täitmisel.
- (6) Asula sõiduteel tohib sõita pärisuunavööndis mis tahes sõidurajal eeldusel, et täidetakse LS § 37 nõudeid.
- (7) Asulavälisel teel tuleb sõita sõiduolusid arvestades võimalikult sõidutee parema ääre lähedal, ohustamata teisi liiklejaid, kui liikluskorraldusvahend ei näita teisiti.
- (8) Kui asulavälisel teel on pärisuunavööndis mitu tähistatud sõidurada, siis tohib vasakpoolseid radasid kasutada ainult juhul, kui parempoolsed on hõivatud. Vastassuunavööndis sõitmine on sel juhul keelatud.
- (9) Trammiliiklust takistamata tohib mitterööbassõidukiga sõita või seisma jääda sõiduteega samal tasandil asuval pärisuunalisel trammiteel ainult siis, kui mitterööbassõidukite sõiduradade arv ei ole liiklusmärgiga määratud. Kui sõiduk takistab trammiliiklust, peab juht trammitee vabastama. Vastassuunast läheneva sõiduki juht peab vasakule pöörava sõiduki juhile andma võimaluse vabastada trammitee.
- (10) Mitterööbassõidukiga ei tohi sõita vastassuunalisel trammiteel.
- (11) Eritalituse sõidukiga tohib sõita kõnniteel, jalgteel, jalgrattarajal, jalgrattateel, jalgratta- ja jalgteel, ohutussaarel ja eraldusribal ning peatuda ja parkida kohtades, kus parkimine ja peatamine on keelatud, või kõnniteel, jalgteel, jalgrattarajal, jalgrattateel, jalgratta- ja jalgteel, ohutussaarel ja eraldusribal juhul, kui täidetakse tööülesandeid ja ülesande täitmine sõiduteelt ei ole võimalik. Eritalituse sõiduki juht peab sõitmisel ja sõiduki peatumisel või parkimisel tagama liikluse ohutuse ning peatatud või pargitud sõiduk ei tohi takistada teisi liiklejaid.
- (12) Teepeenral tohib mootorsõidukiga sõita ainult LS § 20 lõigetes 2 ja 7, § 48 lõikes 3, § 52 lõike 2 punktis 3, § 53 lõikes 4 ning § 54 lõikes 2 nimetatud juhtudel.
- (13) Sõidukiga ei tohi sõita haljasalale või sellel sõidukite liiklemise tagajärjel kujunenud pinnasteele või väljaspool teed kohtades, mis ei ole ette nähtud mootorsõidukite liikluseks ilma maaomaniku või -valdaja loata.
- (14) Kui pööratakse teele, mille ees on muutsuunaliiklusega teele sõitu tähistav liiklusmärk, tuleb sõita äärmisele parempoolsele rajale. Sealt võib suunduda vasakpoolsetele radadele vaid pärast seda, kui juht on kindel, et pärisuunas võib sõita ka teistel radadel.

§ 46. Piki- ja külgsuuna

- (1) Juht peab vastavalt sõiduki kiirusele ning tee- ja ilmastikutingimustele hoidma sellist pikivahet, mis võimaldab vältida otsasõitu ees ootamatult pidurdanud või seisma jäänud sõidukile.
- (2) Asulasisesel teel peab aeg, mis kulub üksteise järel liikuvate sõidukite vahelise pikivahe läbimiseks, olema normaaltingimustel vähemalt kaks sekundit ja asulavälisel teel vähemalt kolm sekundit. See nõue ei kehti, kui väljutakse möödasõiduks oma sõidurajalt ja sellest on suunatulega märku antud.
- (3) Sõitmisel peab juht hoidma ohutut külgvahet.
- (4) Asulavälisel teel, millel pärisuunas on üks sõidurada, peab juht, kes ei sõida sellel teelõigul lubatud suurima kiirusega, hoidma niisugust pikivahet, et temast mööda sõitnud juht saaks tagasi reastuda. Nõue ei kehti, kui juht ise valmistub möödasõiduks, kui liiklus on tihe või kui sellel teelõigul ei tohi mööda sõita.

§ 47. Sõiduraja ja -rea vahetamine

- (1) Kõrvuti sõitvate sõidukite juhtide vastastikusel sõiduraja ja -rea vahetamisel peab juht andma teed temast paremal oleva sõiduki juhile.
- (2) Teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, ei tohi juht tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

§ 48. Pöörded

- (1) Enne vasak- või tagasipööret peab juht aegsasti suunduma sõidutee pärisuunavööndi vasaku ääre ja enne parempööret parema ääre lähedale või selle pöörde jaoks liikluskorraldusvahendiga ettenähtud sõidurajale.
- (2) Pöördel peab juht ristmikul sõitma nii, et sõiduteede lõikumisalalt välja sõites ei satuks ta vastassuunavööndisse.
- (3) Kui juht ei saa ristmikul või ristmikevahelisel teel sõiduki suure pöörderaadiuse või sõidutee seisundi tõttu pöörata käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 ning LS § 45 lõike 3 nõuete kohaselt, võib nendest nõuetest kõrvale kalduda, sealhulgas sõita teepeenrale, tingimusel et ei ohustata ega takistata teist liiklejat ega rikuta tee muldkeha.
- (4) Kui teel on aeglustusrada, peab pöörata kavatsev juht aegsasti siirduma sellele rajale ja vähendama kiirust alles seal.
- (5) Kui teele sõitmiseks on kiirendusrada, peab juht sõitma sellel ja liiklusvooga ühinemisel andma teed teel sõitvale juhile.
- (6) Väljaspool asulat võib juht eraldusribaga teel vasakule või tagasi pöörata vaid kohas, kus on asjakohased liiklusmärgid.

§ 49. Tagurdamine ja tagasipööre

- (1) Tagurdades ei tohi juht ohustada ega takistada teist liiklejat, vajaduse korral tuleb kasutada teise isiku abi.
- (2) Ühesuunalisel teel tohib juht vastassuunas tagurdada ainult manöövriks, kuid ei tohi tagurdada ristmikule.
- (3) Juht ei tohi tagasi pöörata:
 - 1) ülekäigurajal;

- 2) raudteeülesõidukohal;
- 3) piiratud nähtavusega kohas.

§ 50. Sõidukiiruse valimine

- (1) Juht peab järgima LS [§-s 15](#) sätestatud suurimat lubatud sõidukiirust.
- (2) Õppesõidu ajal ja esmase või piiratud juhtimisõigusega juhiloa omaja ei tohi sõita kiiremini kui 90 kilomeetrit tunnis.
- (3) Juht peab kohandama oma sõiduki kiiruse olukorrale vastavaks, kuid ei tohi ületada suurimat lubatud kiirust. Juht peab:
 - 1) sõidukiiruse valikul arvestama oma sõidukogemust, teeolusid, tee ja sõiduki seisundit, veose iseärasusi, ilmastikutingimusi, liikluse tihedust ning muid liiklusolusid, et ta suudaks seisma jääda sõiduki eespoolse nähtavusulatuse piires ning teel oleva sellise takistuse ees, mida juht pidi ette aimama;
 - 2) vähendama kiirust ning vajaduse korral seisma jääma, kui tingimused seda nõuavad, eriti siis, kui nähtavus on halb;
 - 3) viima kaugtuledele lähituledele üleminekul sõidukiiruse vastavusse uue nähtavusulatusega;
 - 4) vähendama kiiruse selliseks, mis võimaldaks vältida teist liiklejat kahjustavat vee, pori, kruusa või muu sellise ülespaiskamist ning vältida või vähendada liikleja ja teega piirneva elamuala tolmutamist.
- (4) Juht peab sõitma piisavalt väikese kiirusega ja vajaduse korral seisma jääma, kui ta möödub:
 - 1) teel või tee läheduses olevast lapsest;
 - 2) teel olevast lastebussist, millel on sisselülitatud ohutuled;
 - 3) valge kepiga või juhtkoeraga pimedast jalakäijast;
 - 4) jalakäijast, kellest on näha, et puude või haiguse tõttu on tema liikumine takistatud või häiritud;
 - 5) pärisuunalisest trammist, mis seisab või hakkab peatuma trammipeatuses;
 - 6) sisselülitatud vilkuriga eritalituse sõidukist.
- (5) Juht ei tohi sõita kiiremini:
 - 1) sõiduki valmistajakiirusest. Autorongi ja masinrongi kiirus ei tohi ületada ühegi tema koosseisus oleva sõiduki valmistajakiirust;
 - 2) kiiruspiirangu tunnusmärgil olevast kiirusest;
 - 3) liikluskorraldusvahendiga lubatud kiirusest.
- (6) [Aeglase sõiduki tunnusmärk \(kood 103\)](#) tuleb paigutada järgmiste sõidukite taha vasakule äärele või keskele:
 - 1) auto, traktor, liikurmasin, autorong ja masinrong, mis ei saa või ei tohi sõita kiiremini kui 40 kilomeetrit tunnis;
 - 2) neljarattaline mopeed..
- (7) Juht ei tohi:
 - 1) põhjendamatult aeglase sõiduga takistada teisi sõidukeid;
 - 2) järsult pidurdada, kui see pole vajalik ohutuse tagamiseks.

§ 51. Möödasõit

- (1) Eesliikuvast sõidukist tohib juht mööda sõita vasakult. Kui eesliikuv sõiduk pöörab vasakule või tagasi ja see on selgelt arusaadav, tuleb sellest mööda sõita paremalt.

(2) Trammist tohib juht mööda sõita paremalt. Kui trammitee asub pärisuunavööndi paremal äärel, tuleb trammist sõita mööda vasakult.

(3) Enne möödasõidu alustamist peab juht veenduma, et:

- 1) ükski tema järel sõitva sõiduki juht pole alustanud temast möödasõitu;
- 2) samal sõidurajal ees sõitva sõiduki juht pole andnud märku vasakpöördeks;
- 3) möödasõit ei ohusta ega takista teisi liiklejaid;
- 4) sõidurada, millele juht suundub, on piisavas ulatuses vaba;
- 5) sõiduki, millest alustatakse möödasõitu, suhteline kiirus võimaldab sellest mööda sõita piisavalt lühikese ajaga;
- 6) tal on võimalik tagasi reastuda, ohustamata ja takistamata juhti, kelle sõidukist mööda sõidetakse.

(4) Kui möödasõidu ajal ilmneb takistus või liiklusohu, mida juht ei saanud ette näha või ei osanud õigesti hinnata enne möödasõidu alustamist, tuleb möödasõit katkestada.

§ 52. Möödasõidukeeld

(1) Vastassuunavööndi kaudu ei tohi juht mööda sõita:

- 1) kui ei ole täidetud LS § 51 lõikes 3 nimetatud tingimused;
- 2) piiratud nähtavusega teelõigul;
- 3) ristmikul ja ristmiku vahetus läheduses sellele suubuval teel, välja arvatud selline ristmik, kus teistest suundadest lähenevatel juhtidel on tee andmise kohustus;
- 4) raudteeülesõidukohal ja selle vahetus läheduses enne raudteeülesõidukohta;
- 5) reguleerimata ülekäigurajal;
- 6) jalgratturist, pisimopeedijuhist või kergliikurijuhist, kui möödasõidul ei ole võimalik hoida vähemalt 1,5-meetrist külgvahet.

(2) Pärisuunavööndis ei tohi juht mööda sõita:

- 1) piiratud nähtavusega teelõigul, kui pärisuunavööndi sõidurajad pole tähistatud teekattermärgistega või teekattermärgised pole nähtavad;
- 2) reguleerimata ülekäigurajal;
- 3) aeglustus- või kiirendusraja, teepeenra või ühissõidukipeatuskoha teelaiendi kaudu, välja arvatud juhul, kui sõidetakse paremalt mööda sõidukist, mis on vasak- või tagasipöördel;
- 4) jalgratturist, pisimopeedijuhist või kergliikurijuhist, kui möödasõidul ei ole võimalik hoida vähemalt 1,5-meetrist külgvahet.

§ 53. Juhtide vastastikused kohustused möödasõidul

(1) Möödasõidul oleva sõiduki juht peab hoidma möödasõidetava sõiduki suhtes ohutut piki- ja külgvahet.

(2) Juht, kelle sõidukist sõidetakse mööda vasakult, peab liiklusolusid arvestades hoiduma võimalikult paremale ega tohi möödasõitu takistada sõidukiiruse suurendamisega ega muul viisil.

(3) Kui möödasõidu katkestanud juht tahab naasta pärisuunavööndisse, peavad tema järel sõitvad juhid seda võimaldama.

(4) Kui sõidutee laius, kulg või seisund koos tiheda vastassuunaliiklusega ei võimalda ohutult mööda sõita aeglasest, suurest või piiratud sõidukiirusega sõidukist, peab sellise sõiduki juht vähendama kiirust ning vajaduse korral hoidma esimesel võimalusel võimalikult tee äärde, et tema taha kogunenud sõidukid pääseksid ohutult mööda.

§ 54. Möödumine

- (1) Vastusõitvast sõidukist tuleb mööduda paremalt. Ristmikul võivad vastastikku vasakule pööravad juhid mööduda üksteisest vasakult, olles eriti tähelepanelikud.
- (2) Vastusõitvast sõidukist möödumisel tuleb kitsal sõiduteel hoiduda võimalikult paremale, vajaduse korral võib sõita teepeenrale.
- (3) Kui möödumine on raskendatud takistuse tõttu, peab teed andma juht, kelle ees takistus on.
- (4) Liiklusmärgiga tähistatud langul peab takistuse juures teed andma laskuv juht.
- (5) Pärisuunavööndis ei tohi ees sõitvast sõidukist mööduda LS § 52 lõike 2 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud juhtudel.

§ 55. Möödasõidu, möödumise ja ümberpõike erand

- (1) Aeglaselt liikuvast või seisvast sisselülitatud kollase vilkuriga teel töötavast hooldussõidukist või seisvast sisselülitatud sinise vilkuriga alarmsõidukist võib mööduda, mööda sõita või ümber põigata teisi liiklejaid või teel töötavaid inimesi ohustamata vastavalt olukorrale kas paremalt või vasakult, sealjuures on lubatud ületada möödasõitu keelavat teekattemärgist;
- (2) Arvestades LS § 51 lõigetes 1, 3 ja 4 ning §-s 52 sätestatud, võib jalgratturist, pisimopeedijuhist või kergliikurijuhist neid ohustamata mööduda, mööda sõita või ümber põigata, ületades möödasõitu keelavat teekattemärgist;
- (3) Arvestades LS § 51 lõigetes 1, 3 ja 4 ning §-s 52 lõike 1 punktides 1–5 ja lõike 2 punktides 1–3 sätestatud, võib jalgratturist, pisimopeedijuhist või kergliikurijuhist neid ohustamata mööduda, mööda sõita või ümber põigata väiksema kui 1,5-meetrise külgahega, kui sõidetakse alla 30 kilomeetri tunnis või kui jalgrattur, pisimopeedijuht või kergliikurijuht sõidab jalgrattarajal.

§ 56. Ristmiku ületamise üldnõuded

- (1) Ristmikule lähenedes peab juht olema eriti tähelepanelik ja arvestama ristmiku liiklusoludega. Juht peab sõitma sellise kiirusega, et tal on vajaduse korral võimalik sõiduk seisma jätta ja anda teed eesõigust omavale liiklejale.
- (2) Sõiduteede lõikumisalale ei tohi juht sõita, kui liiklusolude tõttu võib ta olla sunnitud lõikumisalal seisma jääma ja teisi liiklejaid sellega takistama.

§ 57. Sõitmine reguleerimata ristmikul

- (1) Kõrvalteel sõitev juht peab andma teed juhile, kes läheneb ristmikule või liigub sellel mööda peateed või sõidueesõigusega teed, sõltumata tema sõidusuunast.
- (2) Kui peatee või sõidueesõigusega tee suund muutub, peab peateel või sõidueesõigusega teel sõitev juht andma teed samal teel paremalt lähenevale või seal asuvale sõidukijuhile. Samamoodi peavad omavahel toimima kõrvalteel sõitvad juhid.

(3) Kui juht ei tea, kas ta sõidab pea-, sõidueesõigusega või kõrvalteel, peab ta tegutsema arvestusega, et asub kõrvalteel.

(4) Üherajaliselt teelt mitmerajalisele teele sõitmisel peab juht andma teed mitmerajalisel teel sõitvale juhile.

§ 58. Sõitmine reguleeritud ristmikul

(1) Foori lubava tule ajal ristmikule sõitnud juht peab sealt kavatsetud suunas ära sõitma, sõltumata ristmikul olevate teiste fooride tuledest. Kui aga ristmikul oleva foori juures on stoppjoon või stoppjoonemärk, peab ta selle foori tuledest juhinduma.

(2) Foori lubava tule süttimisel peab juht andma teed juhile, kes lõpetab ristmiku ületamist, ja veel sõiduteel olevale jalakäijale.

(3) Foori või reguleerija keelava märguande korral peab juht seisma jääma stoppjoone või stoppjoonemärgi ees. Selle puudumisel võib jalakäijat takistamata sõita kuni lõikuva sõidutee ääreni.

(4) Kui juht sõidab lisasektsioonidega foori roheline nooltule suunas ajal, mil põleb punane või kollane põhituli, peab ta andma teed mis tahes teisest suunast sõitvale juhile.

(5) Kui ristmikul on parempöörderada muust sõiduteest eraldatud ohutussaarega ja enne ristmikku paremal pool foori ei ole, tuleb paremale pöörata, sõltumata ristmikul olevate fooride tuledest, andes teed mis tahes teisest suunast sõitvale juhile.

§ 59. Raudtee ületamine

(1) Raudteeülesõidukohale lähenedes peab juht olema eriti tähelepanelik. Juht peab sõitma sellise kiirusega, et tal oleks vajaduse korral võimalik sõiduk sujuvalt seisma jätta käesoleva paragrahvi lõikes 2 ettenähtud kohas.

(2) Lähenevale raudteesõidukile tee andmiseks ning LS §-s 60 loetletud juhtudel peab juht seisma jääma tõkkepuu ees, selle puudumisel vähemalt viie meetri kaugusel esimesest rööpast, asjakohase liiklusemärgi olemasolul aga selle ees.

(3) Tõkkepuuta ja foorita raudteeülesõidukohale tohib juht sõita alles siis, kui ta on veendunud, et ei lähene raudteesõidukit.

(4) Üksnes raudteeomaniku või -valdaja loal tohivad raudteeülesõidukohta ületada järgmised sõidukid:

1) sõiduk, autorong või masinrong, mille laius veosega või veoseta on üle viie meetri, kõrgus üle 4,5 meetri või pikkus üle 24 meetri;

2) mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on alla kaheksa kilomeetri tunnis;

3) roomiksõiduk.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud raudteeomaniku või -valdaja väljastatav luba võib olla kirjalik või elektrooniline. Elektroonilise loa korral peab sõidukijuht esitama loa andmekandjal või muul viisil võimaldama riiklikku järelevalvet teostaval ametiisikul tutvuda elektroonilise loaaga.

§ 60. Raudtee ületamise piirangud

Juht ei tohi:

1) raudteed ületada, kui ta võib olla sunnitud raudtee ülesõidukohal seisma jääma;

2) raudteed ületada väljaspool ülesõidukohta;

3) vedada üle raudteeülesõidukoha veoasendisse seadmata põllumajandus-, tee-, ehitus- või muud sellist masinat või ülesõidukohta kahjustada võivat haakeriista.

MOOTORSÕIDUKIJUHILE ESITATAVAD LISANÕUDED

§ 61. Hädapeatamine

(1) Hädapeatamise korral kohas, kus peatuda ega parkida ei tohi või kui hädapeatatud sõidukit, sellelt kukkunud või sellest välja voolanud või varisenud veost ei ole võimalik teelt omal jõul kõrvaldada, peab juht sõiduki tähistama ohutulede sisselülitamisega või ohukolmnurga tee asetamisega LS § 39 lõike 9 kohaselt, teatama juhtumist viivitamata politseisse või teeomanikule või -valdajale ja võtma tarvitusele abinõud ohu kiireks kõrvaldamiseks või selle kahjulike tagajärgede vähendamiseks.

(2) Hädapeatamise korral raudteeülesõidukohal peab juht hoolitsema selle eest, et inimesed lahkuksid sõidukist, ja tegema kõik temast sõltuva, et vabastada ülesõidukoht. Kui ülesõidukohta ei ole võimalik liiklustakistusest vabastada, peab juht jääma sõiduki juurde ja raudteesõiduki ilmumisel liikuma sellele kiiresti vastu, andes peatumismärguande käega ringikujulisi liigutusi tehes. Pimeda ajal tuleb käes hoida süüdatud valgusallikat, helkurit või selletaolist eset.

(3) Kiirteel ja teel, kus suurim lubatud sõidukiirus on üle 90 kilomeetri tunnis, tuleb hädapeatatud mootorsõidukil sisse lülitada ohutuled ja sõiduk eemaldada sõiduteelt. Kui sõidukit pole võimalik sõiduteelt eemaldada, tuleb sõidukist vähemalt 100 meetrit tahapoole panna tee ohukolmnurk.

§ 62. Mootorsõiduki pukseerimine

(1) Mootorsõidukit võib pukseerida haagiseta mootorsõidukiga. Pukseerida ei tohi kahe rattalise sõidukiga ega kahe rattalist sõidukit.

(2) Pukseeritava sõiduki roolis tohib olla vaid selle kategooria sõiduki juhtimisõigusega juht.

(3) Pukseerimisel ei tohi pukseeritavate sõidukite sõidukiirus ületada LS § 15 lõike 1 punktis 4 lubatud sõidukiirust.

(4) Painduv ühenduslülili peab jätma sõidukite vahemaaks viis kuni kaheksa meetrit ja selle keskosa peab olema selgesti nähtavalt tähistatud. Jäik ühenduslülili ei tohi olla pikem kui viis meetrit. Ketik kasutamine pukseerimiseks on keelatud.

(5) Tehniliselt mittekorras piduritega mootorsõidukit tohib pukseerida jäiga ühenduslülili abil või osaliselt toetatuna pukseerivale sõidukile.

(6) Pukseeritaval mootorsõidukil, autorongil või masinrongil peavad igal ajal põlema ohutuled. Ohutulede puudumisel, või kui need ei tööta, peab pukseeritavale mootorsõidukile, autorongile või masinrongile olema nähtavale kohale paigaldatud ohukolmnurk.

(7) Pukseeritavas mootorsõidukis, autorongis või masinrongis ei pea olema juhti ainult siis, kui pukseeritakse sellise jäiga ühenduslüliliga, mis tagab pukseeritava mootorsõiduki, autorongi või masinrongi juhitudavuse.

(8) Sõitjaid tohib olla pukseeritava mootorsõiduki juhikabiinis ja pukseeritavas sõiduautos ainult juhul, kui pukseeritava sõiduki roolis on juht.

(9) Ühtki inimest ei tohi olla pukseeriva mootorsõiduki veoplatvormil ega sellele osaliselt toetatud sõidukis.

(10) Pukseerida ei tohi:

- 1) kiirteel. Kui pukseerimisvajadus tekib kiirteel, siis tohib erandina pukseerida lähima ärasõidukohani;
- 2) painduva ühenduslüliliga – kiillasjäljel, või niisugust mootorsõidukit, autorongi või masinrongi, millel ei tööta sõidupidur või rool;
- 3) vardakujulise jäiga ühenduslüliliga – mootorsõidukit, autorongi või masinrongi, millel ei tööta rool;

- 4) mis tahes jäiga ühenduslüluga – mootorsõidukit, autorongi või masinrongi, mille tegelik mass on suurem pukseeriva sõiduki tegelikust massist, juhul kui pukseeritaval mootorsõidukil ei tööta sõidupidur;
- 5) enam kui ühte mootorsõidukit, autorongi või masinrongi;
- 6) autorongi või masinrongi, mille haakeseadis on rikkis.

§ 63. Pukseeritava seadme vedu

- (1) Pukseeritava seadme veol ei tohi suurim sõidukiirus ületada LS § 15 lõike 1 punktis 5 lubatud sõidukiirust.
- (2) Pukseeritava seadme veol peab pukseeritav seade või vahetatav pukseeritav seadeldis olema varustatud piduritulede, tagumiste suuna- ja ääretulede laternate, haagise tagumiste punaste võrdkülgsete kolmnurksete helkurite ning aeglase sõiduki ja kiiruspiirangu tunnusmärkidega.
- (4) Pukseeritava seadme või vahetatava pukseeritava seadeldise koormaplatvormil või muul osal ei tohi olla ühtki inimest.
- (5) Korraga ei tohi vedada rohkem kui ühte pukseeritavat seadet või vahetatavat pukseeritavat seadeldist.
- (6) Pukseeritava seadme või vahetatava pukseeritava seadeldise mass ei tohi ületada LS § 73 lõike 11 alusel kehtestatud nõudeid.
- (7) Pukseeritav seade või vahetatav pukseeritav seadeldis peab vastama valmistaja tehnonõuetele.

§ 64. Liiklus õuealal

- (1) Jalakäija tohib liikuda ja laps mängida kogu õueala ulatuses, kuid ei tohi juhti põhjendamatult takistada.
- (2) Mootorsõiduki kiirus õuealal ei tohi ületada LS § 15 lõike 1 punktis 6 lubatud sõidukiirust.
- (3) Juht ei tohi õuealal jalakäijat ohustada ega takistada, vajaduse korral tuleb sõiduk seisma jätta.
- (4) Mootorsõiduk võib õuealale sõita vaid peatumiseks või parkimiseks.
- (5) Õuealal tohib parkida ainult A- ja B-kategooria ning D1-alamkategooria mootorsõidukit. Seda tohib teha ainult tähistatud parklas, selle puudumisel aga teel kohas, kus parkimine ei takista jalakäijat ega muuda võimatuks teiste sõidukite liiklust.

§ 65. Liiklus jääteel

- (1) Liiklemine jääteel toimub ainult valge ajal, kui nähtavus on vähemalt 300 meetrit.
- (2) Jääteel peab sõidukijuht täitma jäätee algusesse üles pandud jäätee kasutamise nõudeid ning valvetalituse töötaja korraldusi.
- (3) Jääteele võib sõita ainult tähistatud kohast.
- (4) Jääteel peavad sõiduki ukсед olema kergesti avatavad.
- (5) Juht ja sõitja peavad olema turvavööga kinnitamata.
- (6) Sõidukite jääteele sõitmise ajavahe peab olema vähemalt kaks minutit.
- (7) Sõidukite pikivahe jääteel sõites peab olema vähemalt 250 meetrit. Eesliikuvast sõidukist möödumine, möödasõit ja kahesuunaline liiklus samal sõiduteel on keelatud.

- (8) Jääteel seisma jäämine on lubatud ainult hädaolukorras. Hädapeatatud sõiduk tuleb jäält võimalikult kiiresti eemaldada. Kui see osutub võimatuks, tuleb sellest teavitada jäätee valvetalitust.
- (9) Jäätetele lubatava sõiduki suurima lubatud massi määrab valvetalituse töötaja olenevalt jää- ja ilmastikuoludest.
- (10) Suurima lubatud sõidukiiruse määrab valvetalituse töötaja olenevalt jää- ja ilmastikuoludest.
- (11) Jäätteelt kõrvalesõitmine on keelatud.
- (12) Kui jääolud ei võimalda edasisõitmist, peab juht viivitamata tagasi pöörduma ja hoiatama teeoludest jääteel liiklejaid ning jäätee valvetalitust. Tagasisõiduks peab võimaluse korral kasutama tagasisõidusuunale rajatud sõidurada.
- (13) Jääkatte purunemisohu tekkimisel peab sõitja juhi nõudmisel sõidukist väljuma. Juht võib sõitu jätkata üksinda, sõiduki juhiuks peab olema avatud.
- (14) Kõigist jääteel esinevatest ohtlikest muutustest, märgistamata ohtudest või seisvatest sõidukitest tuleb esimesel võimalusel teavitada jäätee valvetalitust.
- (15) Veosedokumentidel peab olema märgitud jääteel veetava veose mass. Sõiduki tegelikku massi võib valvetalituse töötaja kontrollida ka kaalumisega.

§ 66. Liiklus kiirteel

Kiirteel ei tohi:

- 1) liigelda jalakäija, loomaga, jalgrattaga, mopeediga või niisuguse sõidukiga, mille valmistajakiirus on alla 40 kilomeetri tunnis;
- 2) peatuda või parkida väljaspool selleks määratud ala;
- 3) sõita kaugemal teisest sõidurajast C-kategooria mootorsõidukiga ning üle seitsme meetri pikkuse autorongiga;
- 4) pöörata tagasi, sõita eraldusribale ja eraldusriba katkestuskohale;
- 5) tagurdada.

§ 67. Sõit tunnelis

- (1) Sõidul tunnelis, sõltumata selle valgustusest, peavad mootorsõidukil põlema kaug- või lähituled ning ääre- ja numbrituled.
- (2) Sõiduautoga sõites peab pikivahe sõidukite vahel olema selline, et aeg, mis kulub sõidukitevahelise pikivahe läbimiseks, oleks normaalingimustel vähemalt kaks sekundit. C- ja CE-kategooria auto peab hoidma kaks korda suuremat pikivahet.
- (3) Kui liiklus tunnelis seiskub, peab seismajäämisel eesseeisva sõidukini jääma vähemalt viis meetrit.
- (4) Juht tohib tunnelis sõiduki peatada või parkida ainult ohuolukorras või hädapeatamise korral. Sel juhul peab juht võimaluse korral selleks kasutama spetsiaalselt tähistatud kohta.
- (5) Tunnelis ei tohi:
 - 1) tagurdada;
 - 2) pöörata tagasi;
 - 3) peatuda ega parkida väljaspool selleks määratud kohti;
 - 4) lasta sõiduki mootoril töötada kestva sõidutakistuse ajal.

§ 68. Liikumispuudega juhi ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juhi eriõigused

(1) Liikumispuudega juht ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juht võib panna oma sõiduki esi- või tagaklaasile liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki [parkimiskaardi](#).

(2) Liikumispuudega juht ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juht võib tema kasutuses olevat sõidukit liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi olemasolul parkida avalikes tasulistes parkimiskohtades tasuta.

(3) Liikumispuudega juht ja liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juht, kelle sõidukil on liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaart, tohib:

1) asulas peatuda ja parkida peatumist või parkimist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas tingimusel, et seisev sõiduk asub täielikult kõnniteel, jättes jalakäijale sõiduteest kaugemal kõnniteeserval vabaks vähemalt 1,5 meetri laiuse käiguriba. Kirjeldatud luba ei kehti teelõigul, mis on tähistatud peatumise keelujoonega;

2) parkida parkimist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas, piiratud parkimisajaga parklas ettenähtust kauem ja õueala teel väljaspool parklat kohas, kus see ei takista jalakäijaid ega muuda võimatuks teiste sõidukite liiklust.

(4) Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki juht, kelle sõidukil on liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaart, võib asulas peatuda peatumist keelavate liiklusmärkide mõjupiirkonnas liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõidukisse pealevõtmiseks või sõidukist väljalaskmiseks.

LOOMVEOKIGA JA LOOMADEGA LIIKLEMISEL ESITATAVAD LISANÕUDED

§ 71. Loomveokiga ja loomadega liiklemisel esitatavad lisanõuded

(1) Kande-, veo- või ratsaloomadel ning kariloomal või loomakarjal peab olema juht, kes on võimeline loomi igal ajal juhtima, välja arvatud tee sissepääsu juures sellekohaselt märgistatud aladel või parklas, kui loom on kindlalt kinni köidetud.

(2) Loomveokit, ratsa- või kariloomi tohib teel juhtida vähemalt 10-aastane isik. 10–14-aastane isik tohib loomveokit, ratsa- või kariloomi juhtida seadusliku esindaja või viimase nõusolekul muu täiskasvanud isiku järelevalve all.

(3) Asulas tohib loomveokiga sõita sõidutee äärmisel parempoolsel rajal, asulavälisel teel – pärisuunalisel teepeenral, teepeenra puudumisel või liikumiseks sobimatuse korral aga sõidutee parempoolse ääre lähedal.

(4) Sõiduteel halva nähtavuse korral või pimedal ajal ratsutades peab ratsanik kasutama vastassuunaliikluse pool ettepoole nähtavat valget või valikkollast tuld ja taga punast tuld või mõlemas suunas nähtavat merevaikkollast tuld. Need tuled võivad põleda ühes laternas. Asulateel tohib ratsutada võimalikult sõidutee või ühistranspordiraja parempoolse ääre lähedal. Asulavälisel teel tohib ratsutada pärisuunalisel teepeenral, teepeenra puudumisel või liikumiseks sobimatuse korral aga sõidutee parempoolse ääre lähedal.

(5) Kariloomi tohib ajada ainult valge ajal ja võimalikult tee parempoolse ääre lähedal, välja arvatud järelevalve alt lahti pääsenud loomade ajamisel. Järelevalve alt lahti pääsenud loomade ajamisel halva nähtavuse korral või pimedal ajal peab ajaja kasutama vastassuunaliikluse pool ettepoole paistvat valget või valikkollast tuld ja taga punast tuld või mõlemas suunas paistvat merevaikkollast tuld. Need tuled võivad põleda ühes laternas. Ajajaid peab olema nii palju, et oleks tagatud liiklusohutus ja loomade kooshoidmine. Vajaduse korral tuleb loomad rühmitada.

(6) Kariloomi ei tohi:

- 1) ajada kattega teel ilma teeomaniku või valdaja loata;
- 2) jätta teele järelevalveta;
- 3) ajada üle raudtee või sõidutee kohas, mis ei ole selleks ette nähtud, või teha seda pimedal ajal või halva nähtavuse korral.

§ 86. Loomveokile esitatavad nõuded

(1) Loomveokil peab olema veeremistõkis või seisupidur.

(2) Üle ühe meetri laiusel loomveokil peab taga olema nii aeglase sõiduki tunnusmärk kui ka kaks sõiduki külgede lähedale kinnitatud punast helkurit.

(3) Liikudes pimedal ajal või halva nähtavuse korral, peab loomveokil, mis on üle ühe meetri lai, olema vasakul küljel ees valge ja taga punane tuli. Nimetatud tulede asemel võib kasutada vasakul küljel ühte laternat, millel on ees valge ja taga punane tuli.

(4) Loomveokil, mis ei ole laiem, kui üks meeter, peab taga vasaku külje lähedal olema punane helkur, pimedal ajal sõiduteel liikudes aga peab olema samasugune tähistus nagu on sätestatud käesoleva paragrahvi lõikes 3.

LIIKLUSÕNNETUS

§ 168. Üldine abistamiskohustus

(1) Iga liikleja või sõitja on kohustatud abistama sündmuskohal vastavalt oma oskustele liiklusõnnetuses kannatada saanud abitus seisundis olevat inimest ja teavitama sellisest inimesest viivitamata häirekeskust.

(2) Kui häirekeskuse teavitamine liiklusõnnetuses kannatada saanud inimesest ei ole sündmuskohalt võimalik ja kannatanu juurde ei ole võimalik jätta abistajat, aga ka siis, kui liiklusõnnetuses kannatada saanud inimese vigastused ei ole sellised, mis eeldaksid tema transportimist haiglasse kiirabiga, peab juht toimetama kannatanu võimalikult ohutul viisil lähimasse haiglasse.

(3) Liikleja või sõitja peab viibima liiklusõnnetuses kannatada saanud inimese juures, kui see on ohutu, kuni kiirabi, politsei või päästeüksuse saabumiseni. Kui kannatanu toimetatakse haiglasse käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud korras, peab liikleja või sõitja abistama juhi või kannatanu palvel juhti kannatanu haiglasse toimetamisel, sealhulgas olema saatjaks, kui see on ohutu.

§ 169. Juhi tegutsemine liiklusõnnetuse korral

(1) Kui on juhtunud liiklusõnnetus, peab liiklusõnnetuses osalenud juht:

1) võimalikult kiiresti seisma jääma, põhjustamata sellega lisaohtu, ja lülitama sisse ohutuled. Kui sõidukil puuduvad ohutuled või kui liiklusõnnetuses osalenud sõiduk asub kohas, kus nähtavus on halb või piiratud, tuleb teele panna ohukolmnurk vastavalt LS § 39 lõikele 9;

2) tegema kõik võimaliku, et liiklus liiklusõnnetuse kohal oleks ohutu;

3) esitama liiklusõnnetuses osalenud teise juhi soovil isikut tõendava dokumendi.

(2) Kui liiklusõnnetuses on inimene saanud vigastada või surma, peab juht:

1) kui liiklusõnnetuse kohal on sooritamata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud toimingud, tähistama selle koha

ohukolmnurgaga vastavalt LS § 39 lõikele 9 ja tegema kõik võimaliku, et liiklus liiklusõnnetuse kohal oleks ohutu;

2) teavitama liiklusõnnetusest häirekeskust ning tegutsema sealt saadud korralduste kohaselt;

3) andma abivajajale esmaabi oma oskuste piires;

4) kirjutama üles liiklusõnnetuse pealtnägijate nõusolekul nende nimed ja aadressid.

(3) Kui juht on täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud nõuded, kuid häirekeskuse teavitamine sündmuskohalt ei ole võimalik ja tal ei õnnestu korraldada kannatanu toimetamist haiglasse kiirabiga, peab ta viima kannatanu haiglasse oma sõidukiga, tingimusel et transportimine pole kannatanule ohtlik. Kannatanut transportinud juht peab haiglas kannatanu vastuvõtnud isikule teatama kirjalikult oma nime, kontaktandmed ja sõiduki numbri ning naasma viivitamata liiklusõnnetuse kohale.

(4) Liiklusõnnetusest ei ole vaja politseile teatada, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

1) inimesed liiklusõnnetuses vigastada ei saanud või liiklusõnnetuses osalenud inimesed ei nõua ise oma tervise kontrolli;

2) liiklusõnnetuses osalenud juhid või juht ja varalise kahju saajad on juhtumi põhjusi hinnates varalise kahju tekitamise vastutuse küsimuses ühel meelel;

3) hilisemat identifitseerimist võimaldaval viisil on loetletud kõikide liiklusõnnetuses osalenud inimeste andmed;

4) nimetatud on varalise kahju tekitamise eest vastutav isik;

5) liiklusõnnetuses osalenud juhid või juht ja varalise kahju saajad on punktides 2–4 loetletud asjaolud kirjalikult vormistanud ja sellele alla kirjutanud.

(5) Lahkarvamuse korral, kui varalise kahju saaja ei ole teada, varalise kahju tekitajat ei ole sündmuskohal või varaline kahju tekkis loomale otsasõidu või selle vältimise tagajärjel, tuleb liiklusõnnetusest kohe teatada politseile ja tegutseda vastavalt politsei korraldusele. Kui jahiseaduse mõistes suurulukile otsasõidu tõttu varalist kahju pole tekkinud, kuid suuruluk on saanud vigastada või hukkunud, tuleb teavitada häirekeskust ning tegutseda sealt saadud korralduste kohaselt.

(6) Sõidukit või liiklusõnnetusse puutuvaid esemeid tohib enne politsei liiklusõnnetuse kohale jõudmist liigutada vaid siis, kui transporditakse kannatanut haiglasse või teiste sõidukite liiklus on nende tõttu võimatu ja eelnevalt on tunnistajate juuresolekul ära märgitud sõiduki ja esemete asend ning jäljed.

(7) Liiklusõnnetuses osalenud juht ei tohi tarvitada alkoholi ja muud narkootilist ega psühhotroopset joovet tekitavat ainet, kuni politsei on selgitanud sündmuskohal välja liiklusõnnetuse asjaolud, välja arvatud narkootilist või psühhotroopset ainet sisaldavat ravimit sündmuskohal abi osutava kiirabibrigaadi või muu tervishoiutöötaja korraldusel vältimatu abi korras.

→algusse